

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 2004/05:1 Budgetpropositionen för 2005 såvitt avser utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar samt motioner som rör anslagen eller näraliggande frågor. Vidare behandlas i betänkandet regeringens skrivelse 2003/04:53 Resultat och kostnader i asylprocessen jämte en motion väckt med anledning av skrivelsen liksom vissa motioner väckta med anledning av regeringens skrivelse 2003/04:37 Migration och asylpolitik.

I motionerna tas bl.a. frågor som rör asylprocessen upp, t.ex. handläggningstider, länderkunskap och tolk. Även frågor om kvinnor och barn i asylprocessen behandlas i motionerna. När det gäller barn rör motionsyrkandena bl.a. ensamkommande barn och s.k. apatiska barn.

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Integrationspolitik, Storstadspolitik, Migrationspolitik samt Minoritetspolitik. De under utgiftsområdet föreslagna anslagsbeloppen uppgår till knappt 7 miljarder kronor för 2005. Av dessa hänförs ca 2,1 miljarder kronor till integrationspolitiken, ca 10 miljoner kronor till minoritetspolitiken och resterande belopp till migrationspolitiken.

När det gäller frågan om ensamkommande barn föreslår utskottet att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att det snarast bör slås fast att det i första hand är kommunerna som under beaktande av finansieringsprincipen har ansvaret för mottagandet av denna grupp barn och att regeringen utan dröjsmål bör återkomma med ett förslag med denna inriktning. Därmed tillstyrker utskottet de motionsyrkanden som väckts i frågan.

Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna i övrigt.

I ärendet finns 31 reservationer 15 särskilda yttranden.

Vad gäller frågan om bostadsersättning för asylsökande kan noteras att Vänsterpartiet och Miljöpartiet inte stå bakom budgetpropositionen i denna del.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Utskottets överväganden	9
Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	9
Integrationspolitiken.....	9
10:1 Integrationsverket	9
10:2 Integrationsåtgärder	11
10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	15
10:4 Hemtrustningslån.....	16
10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering	17
Storstadspolitiken	18
Migrationspolitiken	19
Mål för politikområdet Migrationspolitik.....	19
12:1 Migrationsverket.....	20
12:2 Mottagande av asylsökande	24
12:3 Migrationspolitiska åtgärder	27
12:4 Utlänningsnämnden	29
12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden	30
Övriga anslag.....	31
Asylprocessen.....	32
Barn i asylprocessen	38
Reservationer.....	46
1. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	
(punkt 1).....	46
2. Hedersrelaterat våld (punkt 2)	47
3. Stöd till flickor som fyllt 18 år (punkt 3).....	47
4. Kampen mot rasism m.m. (punkt 5)	48
5. Kampen mot rasism m.m. (punkt 5)	48
6. Migrationsverkets resurser (punkt 8).....	49
7. Flyktingkvoten (punkt 9).....	49
8. Rättshjälp i Dublinärenden (punkt 10).....	50
9. Handläggningstider (punkt 11).....	50
10. Handläggningstider (punkt 11).....	51
11. Handläggningstider (punkt 11).....	51
12. Länderkunskap (punkt 12).....	52
13. Migrationsverkets omvärldsbevakning m.m. (punkt 13).....	52
14. Rätt till auktoriserad tolk m.m. (punkt 14)	53
15. Rätt till auktoriserad tolk m.m. (punkt 14)	53
16. Kvinnor i asylprocessen (punkt 15).....	54

17. Förvar (punkt 16)	54
18. Övrigt om asylprocessen (punkt 17).....	55
19. Övrigt om asylprocessen (punkt 17).....	55
20. Utredning av barns asylskäl (punkt 18).....	56
21. Ansvar för ensamkommande barn (punkt 19)	56
22. God man för ensamkommande barn (punkt 20).....	57
23. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21).....	58
24. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21).....	58
25. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21).....	59
26. Övrigt om apatiska barn (punkt 23).....	59
27. Övrigt om apatiska barn (punkt 23).....	60
28. Barns bästa (punkt 24).....	60
29. Barns bästa (punkt 24).....	61
30. Barns bästa (punkt 24).....	61
31. Övrigt om barn i asylprocessen (punkt 25)	62
Särskilda yttranden.....	63
1. Moderaternas anslagsförslag (m)	63
2. Folkpartiets anslagsförslag (fp)	64
3. Kristdemokraternas anslagsförslag (kd)	64
4. Stöd till flickor som fyllt 18 år (punkt 3).....	66
5. Mål för politikområdet Migrationspolitik (punkt 7).....	66
6. Handläggningstider (punkt 11).....	67
7 . Handläggningstider (punkt 11).....	67
8. Kvinnor i asylprocessen (punkt 16).....	67
9. Övrigt om asylprocessen (punkt 17).....	68
10. Utredning av barns asylskäl (punkt 18).....	68
11. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21).....	68
12. Rapportering till Migrationsverket om apatiska barn (punkt 22)	69
13. Övrigt om apatiska barn (punkt 23).....	69
14. Övrigt om asylprocessen (punkt 25).....	69
15. Flexibla anslag på migrationspolitikens område	69
Bilagor	
1. Förteckning över behandlade förslag	71
2. Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	82
3. Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2005 inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	83

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

a) Riksdagen godkänner att under 2005 lån tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemutrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kr.

b) Riksdagen anvisar anslagen inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar för budgetåret 2005 enligt utskottets förslag i bilaga 2.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 Utgiftsområde 8 punkterna 2 och 3 och avslår motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 11, 2004/05:Sf277 yrkande 19, 2004/05:Sf288 yrkande 17, 2004/05:Sf299, 2004/05:Sf335 yrkande 5, 2004/05:Sf351 yrkandena 8, 23 och 25–28, 2004/05:Sf361 yrkande 11, 2004/05:Sf365 yrkandena 21, 24 och 38, 2004/05:Sf366 yrkandena 1–4 och 6 och 2004/05:Sf401.

Reservation 1 (v, mp)

2. Hedersrelaterat våld

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf209, 2004/05:Sf326 yrkandena 1–3, 2004/05:U308 yrkande 8 och 2004/05:A352 yrkande 24.

Reservation 2 (kd)

3. Stöd till flickor som fyllt 18 år

Riksdagen avslår motion 2004/05:So599 yrkande 3.

Reservation 3 (m, fp, kd, c)

4. Begränsning av möjligheten till tolkhjälp

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf203 och 2004/05:Sf223.

5. Kampen mot rasism m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf224, 2004/05:Sf267, 2004/05:Sf360 yrkande 16 och 2004/05:Sf365 yrkande 33.

Reservation 4 (kd)

Reservation 5 (c)

6. Hemutrustningslån

Riksdagen avslår motion 2004/05:Sf235.

7. Mål för politikområdet Migrationspolitik

Riksdagen godkänner regeringens förslag till nya mål för politikområdet Migrationspolitik och upphäver de tidigare målen. Därmed bifaller riksdagen i proposition 2004/05:1 Utgiftsområde 8 punkt 1 .

8. Migrationsverkets resurser

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf5 yrkande 10 och 2004/05:Sf237 yrkande 5.

Reservation 6 (m)

9. Flyktingkvoten

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf6 yrkande 3, 2003/04:Sf8 yrkande 12, 2004/05:Sf277 yrkande 11 och 2004/05:Sf351 yrkande 14.

Reservation 7 (m, fp, kd, c)

10. Rättshjälp i Dublinärenden

Riksdagen avslår motion 2004/05:Sf351 yrkande 5.

Reservation 8 (kd)

11. Handläggningstider

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf5 yrkande 9, 2003/04:Sf314 yrkandena 1–3, 2003/04:Sf396 yrkande 7, 2004/05:Sf208 yrkande 1, 2004/05:Sf237 yrkande 4, 2004/05:Sf265 yrkande 8, 2004/05:Sf291 yrkande 1, 2004/05:Sf300 yrkande 1, 2004/05:Sf375 yrkande 2 och 2004/05:Sf378 yrkande 3.

Reservation 9 (m)

Reservation 10 (c)

Reservation 11 (mp)

12. Länderkunskap

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf211, 2003/04:Sf357 yrkande 18, 2004/05:Sf207 och 2004/05:Sf278 yrkande 4.

Reservation 12 (mp)

13. Migrationsverkets omvärldsbevakning m.m.

Riksdagen avslår motion 2004/05:Sf361 yrkandena 3 och 4.

Reservation 13 (v)

14. Rätt till auktoriserad tolk m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf357 yrkande 20 och 2003/04:Sf403 yrkandena 12 och 13.

Reservation 14 (kd)

Reservation 15 (mp)

15. Kvinnor i asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf278 yrkandena 2, 3, 5 och 7 och 2004/05:Sf361 yrkande 5.

Reservation 16 (v)

16. Förvar

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf20, 2003/04:Sf257 yrkande 23, 2003/04:Sf357 yrkande 19, 2003/04:Sf403 yrkande 20, 2004/05:Sf265 yrkande 4 och 2004/05:Sf266 yrkande 24.

Reservation 17 (kd, v, c, mp)

17. Övrigt om asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf403 yrkande 14, 2004/05:Sf265 yrkande 1 och 2004/05:Sf277 yrkande 20.

Reservation 18 (kd)

Reservation 19 (c)

18. Utredning av barns asylskäl

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 5, 2003/04:Sf266 yrkande 1, 2003/04:Sf271 yrkande 4, 2003/04:Sf323, 2003/04:Sf351, 2003/04:Sf403 yrkande 24, 2004/05:Sf208 yrkandena 2, 3 och 5, 2004/05:Sf265 yrkande 7, 2004/05:Sf319 yrkande 4 och 2004/05:Sf335 yrkande 2.

Reservation 20 (kd, c)

19. Ansvar för ensamkommande barn

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anfört om ansvaret för ensamkommande barn. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 8, 2004/05:Sf208 yrkande 6, 2004/05:Sf276 och 2004/05:So398 yrkande 8.

Reservation 21 (s)

20. God man för ensamkommande barn

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 9, 2004/05:Sf265 yrkande 6, 2004/05:Sf277 yrkande 8 och 2004/05:Sf300 yrkande 2.

Reservation 22 (fp, kd, c)

21. Övrigt om ensamkommande barn

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 10, 2003/04:Sf357 yrkande 13 och 2004/05:Sf315 yrkandena 1 och 2.

Reservation 23 (kd)

Reservation 24 (c)

Reservation 25 (mp)

22. Rapportering till Migrationsverket om apatiska barn

Riksdagen avslår motion 2004/05:Sf291 yrkande 2.

23. Övrigt om apatiska barn

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf265 yrkande 3, 2004/05:Sf319 yrkande 3, 2004/05:So398 yrkande 7 och 2004/05:So597 yrkandena 3 och 4.

Reservation 26 (fp)

Reservation 27 (c)

24. Barns bästa

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf266 yrkande 2, 2003/04:Sf357 yrkande 12, 2003/04:Sf396 yrkande 8, 2004/05:Sf277 yrkande 6, 2004/05:Sf316 och 2004/05:Sf335 yrkande 1.

Reservation 28 (fp, kd)

Reservation 29 (c)

Reservation 30 (mp)

25. Övrigt om barn i asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf271 yrkandena 3 och 6 och 2003/04:Sf299.

Reservation 31 (kd)

26. Skrivelsen

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2003/04:53 Resultat och kostnader i asylprocessen till handlingarna.

Stockholm den 23 november 2004

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Tomas Eneroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Eneroth (s), Sven Brus (kd)*, Ronny Olander (s), Bo Könberg (fp)*, Anita Jönsson (s), Mona Berglund Nilsson (s), Ulla Hoffmann (v), Anita Sidén (m)*, Lennart Klockare (s), Linnéa Darell (fp)*, Birgitta Carlsson (c)*, Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Anna Lilliehöök (m)*, Göte Wahlström (s), Mona Jönsson (mp), Kurt Kvarnström (s) och Krister Hammarbergh (m)*.

*) Har ej deltagit i beslutet under förslagspunkten 1.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar i detta betänkande proposition 2004/05:1 Budgetpropositionen för 2005 såvitt avser utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar samt motioner som rör anslagen eller näraliggande frågor. Även regeringens skrivelse 2003/04:53 Resultat och kostnader i asylprocessen jämte en motion väckt med anledning av skrivelsen behandlas i betänkandet liksom vissa motioner väckta med anledning av regeringens skrivelse 2003/04:37 Migration och asylpolitik. De behandlade förslagen återfinns i bilaga 1.

På utskottets uppdrag har universitetslektorn Marie Bengtsson, Statsvetenskapliga institutionen vid Lunds universitet, under 2004 gjort en studie av Migrationsverkets resurser i förhållande till kostnaderna i asylmottagandet, se avsnittet 12:1 Migrationsverket.

Vidare har företrädare för Migrationsverket besökt utskottet och informerat om verkets arbete.

Utskottets överväganden

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Utgiftsområdet består av politikområdena Integrationspolitik, Storstadspolitik, Migrationspolitik och Minoritetspolitik.

På förslag av regeringen har riksdagens finansutskott föreslagit att riksdagen skall fastställa ramen för utgiftsområde 8 till 6 933 423 000 kr för 2005 (bet. 2004/05:FiU1).

Integrationspolitiken

Integrationspolitiken omfattar frågor om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk eller religiös bakgrund, invandrades etablering i det svenska samhället, svenskt medborgarskap, ersättning till kommunerna för flyktingmottagande samt åtgärder för att förebygga och motverka etnisk och religiös diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Till politikområdet hör även Integrationsverket, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) och Nämnden mot diskriminering. Integrationspolitiken är sektorsövergripande och uppfylls huvudsakligen genom insatser inom andra politikområden.

Målen för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund, en samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund och en samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhällets grundläggande demokratiska värderingar och som alla oavsett bakgrund skall vara delaktiga i och medansvariga för.

10:1 Integrationsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning. Jämför reservation 1 om utgiftsområde 8 (v och mp)

Propositionen

Integrationsverket är central förvaltningsmyndighet för integrationsfrågor.

Regeringen har i sin styrning av verket understrukt att huvuduppgiften är att följa och utvärdera samhällsutvecklingen ur ett integrationsperspektiv och att vissa uppgifter som är av mer främjande karaktär skall minska. Integrationsverket har under det senaste året genomfört en omorganisation för att kunna lägga mer resurser och kompetens på kunskapsuppdraget och inlett en

nedtoning av främjandeuppdraget. Enligt regeringen bör denna inriktning på verksamheten fortsätta, vilket medför att den nuvarande verksamheten kan genomföras med något minskade resurser. Samtidigt bör DO:s verksamhet förstärkas till följd av ny lagstiftning och ökad ärendemängd, och regeringen föreslår därför att 2 miljoner kronor av anslaget förs till anslaget 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering.

Av budgetpropositionen framgår att regeringen avser att besluta om en översyn av integrationspolitikens organisering och effektivitet samt överväga behovet av förändringar av Integrationsverkets uppdrag.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 89 908 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2005

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion Sf366 yrkande 6 i denna del att riksdagen anvisar 45 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit.

I samma motion yrkande 1 begär motionärerna ett tillkännagivande om att en avveckling av Integrationsverket inleds. De begär i yrkandena 2 och 3 att introduktionsenheten överförs till Migrationsverket, som även skall distribuera kommunersättning vid flyktingmottagande.

Folkpartiet

Bo Könberg m.fl. (fp) begär i motion Sf401 i denna del att riksdagen anvisar 45 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit. Motionärerna föreslår att Integrationsverket läggs ned.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Sf288 yrkande 17 ett tillkännagivande bl.a. om att Integrationsverket bör läggas ned omgående.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 60 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit.

I samma motion yrkande 26 begärs beslut om att avveckla Integrationsverket fr.o.m. den 1 juli 2005 och att ge Migrationsverket ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar. Ett liknande yrkande finns i motion Sf365 yrkande 38 av Sven Brus m.fl. (kd).

Utskottets ställningstagande

Som utskottet nyligen i yttrande till finansutskottet (2004/05:SfU1y) framhållit är Integrationsverkets roll som central förvaltningsmyndighet för integrationsfrågorna viktig samtidigt som det kan finnas fog för att utvärdera myndigheten och dess uppdrag. Skälet härtill är att verket nu har funnits i drygt sex år (sedan den 1 juni 1998) och att det därför rent tidsmässigt kan vara lämpligt med en utvärdering. Därtill kommer att dåvarande Riksdagens revisorer på förslag av utskottet har genomfört en granskning av hur väl Integrat-

ionsverket fyller sitt syfte. Revisorerna ansåg i granskningsrapport 2002/03:RR16 att verkets roll måste tydliggöras i förhållande till andra myndigheter liksom de statliga myndigheternas ansvar för integrationspolitiken. Som framgår av budgetpropositionen har regeringen med anledning härav beslutat att göra en översyn av integrationspolitikens organisering och effektivitet och även överväga förändringar av verkets uppdrag. En sådan översyn är enligt utskottet helt nödvändig om det skall vara möjligt att ta ställning till Integrationsverkets framtida uppdrag. Utskottet ser därför positivt på att regeringen nu avser att genomföra en översyn.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna Sf366 yrkandena 1 och 6 i denna del, Sf401 i denna del, Sf288 yrkande 17, Sf351 yrkandena 26 och 28 i denna del samt Sf365 yrkande 38. Även motion Sf366 yrkandena 2 och 3 avstyrks med det anförda.

10:2 Integrationsåtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör vidare avslå motionsyrkanden bl.a. om ytterligare åtgärder mot s.k. hedersrelaterat våld, begränsning av möjligheten till tolk efter viss tid i Sverige och om statsbidrag till invandrarorganisationer. Jämför reservationerna 2 (kd), 3 (m, fp, kd, c), 4 (kd) och 5 (c).

Propositionen

Anslaget disponeras huvudsakligen av Integrationsverket för stöd till organisationer som främjar integration, för åtgärder som stimulerar integrationsprocesserna i samhället och för insatser som förebygger och motverkar främlingsfientlighet, rasism och etnisk diskriminering. Anslaget disponeras också för lokal verksamhet mot diskriminering.

Mellan 2003 och 2006 disponerar regeringen sammanlagt 120 miljoner kronor för en långsiktig satsning för att stimulera inrättandet av skyddat boende, vissa utbildningsinsatser m.m. för framför allt flickor och unga kvinnor som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld. Under 2003–2004 beräknas sammanlagt 60 miljoner kronor fördelas till länsstyrelserna för detta ändamål. För åren 2005–2007 avser regeringen att, utöver tidigare tilldelade medel, avsätta ytterligare 60 miljoner kronor för fortsatta insatser för denna grupp ungdomar.

Vidare avser regeringen att låta Integrationsverket disponera högst 5,5 miljoner kronor 2005 som bidrag till den ideella föreningen Centrum mot rasism och högst 2,4 miljoner kronor för stöd till verksamhet för personer som lämnar rasistiska grupper. Dessutom förstärks stödet till lokal verksamhet mot

diskriminering med 2 miljoner kronor per år. Sammanlagt uppgår stödet till sistnämnda verksamhet till 11 miljoner kronor per år.

För att åstadkomma ett mer samlat bidragssystem för organisationer som företräder nationella minoriteter föreslår regeringen att 2,5 miljoner kronor av anslaget förs till anslaget 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter inom politikområdet Minoritetspolitik.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 103 742 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2005

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion Sf366 yrkande 6 i denna del att riksdagen anvisar 35 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit.

I samma motion yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att inleda en avveckling av anslaget 10:2 Integrationsåtgärder. Motionärerna vill dock ge fortsatt stöd till bl.a. Centrum mot rasism och åtgärder för unga kvinnor som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 11 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit. Motionärerna avvisar satsningen på lokala diskrimineringsombudsmän, s.k. antidiskrimineringsbyråer.

Övriga motioner

Hedersrelaterat våld m.m.

I motion Sf209 av Torsten Lindström (kd) begärs ett tillkännagivande om hedersrelaterat våld. Motionären anser att det bör vara obligatoriskt med samarbete mellan myndigheter och organisationer för att undvika att myndigheter som har ansvar för att gripa in saknar tillräcklig information.

Rosita Runegrund m.fl. (kd) begär i motion U308 yrkande 8 ett tillkännagivande om att särskilt uppmärksamma invandrarkvinnors utsatthet för våld och "hedersmord" inom den svenska integrationspolitiken.

Annelie Enochson m.fl. (kd) begär i motion A352 yrkande 24 ett tillkännagivande om åtgärder för att stävja det hedersrelaterade våldet. Motionärerna anser att invandrare måste ges möjlighet att komma in på arbetsmarknaden och att samhället måste stödja familjen.

I motion Sf326 av Carina Ohlsson m.fl. (s) begärs i yrkandena 1–3 tillkännagivanden om att länsstyrelserna, i samverkan med Statens institutionsstyrelse, uppmärksammar vikten av de skyddade boendenas kvalitet och säkerhet. Vidare bör länsstyrelserna ta in kunskapen om befintlig verksamhet och uppmuntra det arbete som pågår i ideella organisationer såsom kvinnojourer och tjejjourer när det gäller kampen mot det hedersrelaterade våldet samt uppmärksamma och stärka de nätverk och samarbeten som finns.

I motion So599 av Marita Aronson m.fl. (fp, c, kd, m) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att länsstyrelserna bör få direktiv att uppmärksamma bristen på stöd i familjekonflikter för flickor som passerat 18-årsgränsen och avsätta resurser för verksamhet riktad till gruppen.

Motioner i övrigt

I motion Sf203 av Carl-Axel Roslund (m) begärs ett tillkännagivande om begränsningen av tolkhjälp. Det är inte rimligt att vissa efter 10–15 år i Sverige fortfarande behöver tolkhjälp. Rätten till tolkhjälp bör därför begränsas till fem år efter ankomstdagen.

I motion Sf223 av Göran Lindblad (m) begärs ett tillkännagivande om att gratis tolkservice inte skall ges till svenska medborgare. Undantag bör göras för minderåriga, äldre och handikappade.

I motion Sf224 av Göran Lindblad (m) begärs ett tillkännagivande om ett informationscentrum för invandrare. Ett sådant centrum skall bl.a. tillhandahålla aktuell information om Sverige på många språk och ge yrkesvägledning.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf365 yrkande 33 ett tillkännagivande om att inrätta ett interkulturellt råd med uppgift bl.a. att öka kommuninvånarnas kunskap om stadens religiösa och kulturella liv.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf360 yrkande 16 ett tillkännagivande om kampen mot rasism och främlingsfientlighet. Motionärerna anser att det är ett gemensamt uppdrag för de demokratiska partierna och för folkrörelserna.

I motion Sf267 av Paavo Vallius och Nikos Papadopoulos (s) begärs ett tillkännagivande om det statliga stödet till invandrarorganisationer. Villkoret att organisationen skall ha minst 30 000 medlemmar är enligt motionärerna orimligt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att förstärkningen av arbetet mot rasism och främlingsfientlighet fortsätter liksom arbetet med att motverka diskriminering. Bland annat kommer Integrationsverket att kunna bidra med medel till den ideella föreningen Centrum mot rasism (5,5 miljoner kronor) och ge stöd till verksamhet för personer som vill lämna rasistiska grupper (2,4 miljoner kronor). Vidare förstärks stödet till lokal verksamhet mot diskriminering permanent med 2 miljoner kronor per år. Detta är inte minst viktigt eftersom regeringens analys i budgetpropositionen visar att skillnaderna i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda personer bl.a. kan förklaras av den diskriminering som finns i det svenska samhället. Även den förstärkning av DO som regeringen föreslår, och som redovisas nedan, är betydelsefull i sammanhanget. Utskottet delar uppfattningen i motion Sf360 yrkande 16 att det är angeläget med aktiva åtgärder mot främlingsfientlighet i bl.a. skolor och på arbetsplatser och att de demokratiska partierna och folkrörelserna här har ett gemensamt uppdrag. De nu redovisade satsningarna, t.ex. på Centrum mot rasism, torde ligga helt i linje med motionens krav. Centrum mot rasism är en ideell

förening som ett antal frivilligorganisationer, på initiativ av regeringen och Vänsterpartiet och Miljöpartiet, har etablerat för att motverka rasism och andra former av intolerans, Mot bakgrund av vad nu anförs får motion Sf360 yrkande 16 anses i huvudsak tillgodosett.

Utskottet ser särskilt positivt på det förhållandet att ytterligare medel satsas på åtgärder för att stimulera inrättandet av skyddat boende för flickor och unga kvinnor som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld. Länsstyrelserna i de tre storstadslänen fick i juni 2003 regeringens uppdrag att bl.a. stimulera inrättandet av sådant boende. I mars 2004 lämnade de förslag på hur det fortsatta arbetet bör bedrivas. Socialstyrelsen skall i mars 2005 lämna en samlad lägesrapport till regeringen om länsstyrelsernas insatser. Enligt utskottets mening är det viktigt att insatser görs för framför allt flickor och unga kvinnor som riskerar att utsättas för hot och våld från sina nära anhöriga även i fortsättningen. Det är därvid angeläget att de erfarenheter som finns hos kvinnojourer och andra liknande ideella organisationer tas till vara när det gäller att motverka det hedersrelaterade våldet. Med hänsyn till vad som nyss anförs anser utskottet dock att de åtgärder som vidtagits för närvarande får anses rimliga.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna Sf366 yrkandena 4 och 6 i denna del samt Sf351 yrkande 28 i denna del.

Även motionerna Sf209, U308 yrkande 8, A352 yrkande 24, Sf326 yrkandena 1–3 och So599 yrkande 3 avstyrks med det anförda.

När det gäller frågan om att slopa möjligheterna till tolkhjälp efter viss tid i Sverige kan utskottet konstatera att 8 § förvaltningslagen (1986:223) föreskriver att när en myndighet har att göra med t.ex. någon som inte behärskar svenska bör myndigheten vid behov anlita tolk. Av Tolkförmedlingsutredningens betänkande Tolkförmedling (SOU 2004:15 s. 166) kan utläsas att föreställningen att en effektiv svenskundervisning och lång vistelsetid i Sverige skulle eliminera eller i varje fall högst avsevärt reducera behovet av tolktjänster inte håller. Erfarenheten visar att även relativt goda kunskaper i svenska och lång bosättning i landet endast till viss del reducerar behovet av tolk i komplicerade kontakter med myndigheterna, exempelvis inom rätts- och polisväsendet. Utredningen pekar också på att flera studier har visat att många invandrade när de blir äldre förlorar sin förmåga att behärska svenska språket. Utskottet befarar att ett slopande av möjligheten att få hjälp av tolk efter viss tid i Sverige skulle innebära att fler personer med utländsk bakgrund skulle uppleva ett större utanförskap än som är fallet i dag. Utskottet kan därför inte ställa sig bakom den i motionerna föreslagna begränsningen. Motionerna Sf203 och Sf223 avstyrks därmed.

Beträffande stödet till invandrarorganisationer noterar utskottet att det av budgetpropositionen (utg.omr. 8 s. 28) framgår att regeringen har för avsikt att återkomma med eventuella ytterligare förändringar av stödet till organisationer som främjar integration. Med hänsyn härtill finner utskottet inte skäl att

föreslå att riksdagen nu skall ta ett initiativ i frågan och avstyrker därmed motion Sf267.

Utskottet finner inte heller anledning att föreslå att riksdagen uttalar sig om inrättande av ett informationscentrum för invandrare eller ett interkulturellt centrum. Motionsyrkandena Sf224 och Sf365 yrkande 33 avstyrks därmed.

10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå ett motionsyrkande om annan användning av medlen.

Propositionen

Anslaget finansierar statlig ersättning till kommunerna för kostnader i samband med mottagandet och introduktionen av flyktingar och deras anhöriga. Huvuddelen av ersättningen utges i form av schablonersättning som lämnas med ett fast belopp per mottagen person. Denna ersättning är flerårig och börjar betalas ut månaden efter det att flyktingen har folkbokförts i en kommun. Därutöver lämnas ersättning för faktiska kostnader för försörjningsstöd och vissa andra kostnader för äldre, varaktigt sjuka, barn utan vårdnadshavare och för personer med funktionshinder.

Enligt budgetpropositionen styrs omfattningen av kommunmottagandet i grunden av händelser utanför Sverige, och stora variationer kan förekomma mellan åren av antalet mottagna personer i kommunerna.

Enligt regeringens prognos kommer 11 000 personer att tas emot i kommunerna 2005.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 1 874 975 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2005

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 25 inte något ändrat anslagsbelopp men ett tillkännagivande om att under 2005 införa en utvecklingspeng i stället för dagens system med förhandlingar och avtal för kommunplacering av flyktingar. Utvecklingspengen skall följa individen och administreras av socialförsäkringsadministrationen. Ett liknande yrkande finns i motion Sf365 yrkande 24 av Sven Brus m.fl. (kd).

Utskottets ställningstagande

Kommunersättningen avser att täcka de kostnader som flyktingmottagandet medför för kommunerna. Det är av stor vikt att den kommun som tar emot personer som omfattas av flyktingmottagandet har kapacitet att erbjuda boende och en god introduktion, allt för att den enskilde skall få så goda förutsättningar som möjligt att komma in i det svenska samhället.

Utredningen om flyktingmottagande och introduktion överlämnade i september 2003 betänkandet Etablering i Sverige (SOU 2003:75). Beträffande

individens försörjning har utredningen bl.a. föreslagit att en statlig skattefri etableringsersättning införs som betalas ut direkt till den berättigade personen under maximalt ett år så snart bosättning skett och en handlingsplan föreligger. Handlingsplanen skall vara individuell och kunna revideras vid behov. Den som avviker från planen skall ges en reducerad ersättning. När det gäller det statliga ersättningssystemet föreslås bl.a. att det riktade statsbidraget till kommunerna tas bort. Kommunerna får i stället ersättning via det generella statsbidragssystemet och med kostnadsutjämning för det som återstår sedan det som går till försörjning under det första året tagits bort. Betänkandet har remissbehandlats, och enligt regeringen planeras en proposition under 2005.

Mot bakgrund av vad som nu anförts finner utskottet ingen anledning att göra någon annan bedömning vad gäller anslaget än den regeringen har gjort. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionerna Sf351 yrkande 25 och Sf365 yrkande 24.

10:4 Hemtrustningslån

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör dels bifalla regeringens förslag till medelsanvisning, dels godkänna att lån får tas upp i Riksgäldskontoret under 2005 för det samlade behovet av hemtrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kr. Riksdagen bör vidare avslå ett motionsyrkande om lånens utformning.

Propositionen

Flyktingar och vissa andra utlänningar kan få statliga lån till hemtrustning när de skall etablera hushåll i Sverige. Lånen administreras av Centrala studiestödsnämnden och tas upp i Riksgäldskontoret. Upplåningen uppgick till 1,2 miljarder kronor 2003. Underskottet i verksamheten – i huvudsak låneeftergifter och bristande inbetalningar av räntor och amorteringar – täcks via anslaget.

Enligt regeringen finns det låntagare från de stora mottagningsåren 1993 och 1994 som haft anstånd med återbetalning av lånen under tio år. För några av dessa kan låneeftergifter bli aktuella. Utfallet för 2004 och prognosen för anslaget tyder på att nuvarande anslagsnivå bör ligga fast för 2005.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 18 631 000 kr.

Vidare föreslås att riksdagen godkänner att lån under 2005 tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemtrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kr.

Motion utan anslagseffekt 2005

I motion Sf235 av Siw Wittgren-Ahl (s) begärs ett tillkännagivande om hemtrustningslån. En växande skuldsättning kan enligt motionären bli ett perma-

nent hinder att komma in på arbetsmarknaden. Lånen måste därför utformas så att de möjliggör en bra start i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har förståelse för den oro som motionären ger uttryck för när det gäller risken att låntagarna skall fastna i en skuldfälla. Som framgår av budgetpropositionen finns det låntagare från de stora mottagningsåren 1993 och 1994 som haft anstånd med återbetalning under tio år. Även om det för några av dem kan bli aktuellt med låneeftergifter befarar utskottet att vissa andra kan komma att få svårigheter att klara av sin lånesituation. Utskottet ser ingen anledning att nu föreslå någon ändring av reglerna för hemutrustningslån men anser att regeringen noga bör följa utvecklingen och om problem skulle uppstå återkomma till riksdagen. Med det anförda får motion Sf235 anses i huvudsak tillgodosedd.

Utskottet tillstyrker dels regeringens förslag till medelsanvisning, dels att riksdagen godkänner att lån under 2005 får tas upp i Riksgäldskontoret till angivet belopp.

10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Propositionen

Från anslaget finansieras Ombudsmannen mot diskriminering (DO) och Nämnden mot diskriminering.

Kraven på DO:s verksamhet har enligt regeringen ökat väsentligt de senaste åren genom ny lagstiftning, nya befogenheter och ett ökande antal anmälningar, vilket också lett till att ett större antal ärenden kan bli föremål för en domstolsprövning under de kommande åren. DO:s tillsyn av hur arbetsgivare uppfyller lagens krav på aktiva åtgärder för och arbete med romer visar på behovet av fortsatt omfattande insatser. För att DO skall kunna uppfylla de krav som ställs på myndigheten och bedriva ett effektivt arbete krävs en förstärkning av myndigheten. DO:s anslag tillförs därför 4 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor genom en överföring av medel från anslaget 10:1 Integrationsverket.

Verksamheten hos Nämnden mot diskriminering beräknas 2005 uppgå till en kostnad på 150 000 kr.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 24 416 000 kr.

*Motioner med anslagseffekt 2005**Moderaterna*

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion Sf366 yrkande 6 i denna del att riksdagen inte anvisar några medel till anslaget. Motionärerna anser att DO skall överföras till utgiftsområde 14 Arbetsliv.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 4 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit.

I samma motion yrkande 27 begärs att DO tilldelas ytterligare medel och ges ett särskilt ansvar för opinionsbildning mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Även i motion Sf365 yrkande 21 av Sven Brus m.fl. (kd) begärs att DO ges särskilt ansvar för opinionsbildning mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att DO nu tillförs ytterligare medel och tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning. Motionerna Sf366 yrkande 6 i denna del, Sf351 yrkandena 27 och 28 i denna del och Sf365 yrkande 21 avstyrks därmed.

I övrigt noterar utskottet att Diskrimineringskommittén (dir. 2002:11 och 2003:69) bl.a. har i uppdrag att överväga dels en samordning eller sammanlagning av vissa ombudsmän, dels om den eller de framtida ombudsmannainstitutioner som föreslås skall vara underställda regeringen eller riksdagen. Kommittén skall redovisa sitt uppdrag senast den 1 juli 2005.

Utskottet noterar också att enligt tilläggsbestämmelsen till 5 kap. 12 § riksdagsordningen skall beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som skall innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen. Något beslut att flytta anslaget har inte fattats av riksdagen (se bet. 2003/04:KU25).

Storstadspolitiken

Propositionen

Storstadspolitiken syftar till att stärka förutsättningarna för tillväxt och bryta segregationen i storstäderna. Regeringen har som ett led i detta arbete tecknat lokala utvecklingsavtal med sju storstadskommuner om insatser i 24 stadsdelar. Storstadsdelegationen har regeringens uppdrag att utveckla och samordna den nationella storstadspolitiken. Politikområdet har inte tilldelats några medel för 2004 och föreslås inte heller tilldelas några medel för 2005.

Utvecklingen i de stadsdelar som omfattas av de lokala utvecklingsavtalen uppvisar enligt regeringen i vissa avseenden ett positivt trendbrott. Det är därför angeläget att denna utveckling inte avstannar eller vänder. Storstadsar-

betet skall nu utvärderas och erfarenheterna spridas till kommuner med liknande situation som storstadskommunerna.

Utskottets ställningstagande

Hösten 2003 fick en särskild utredare i uppdrag att utvärdera de rapporter m.m. som tagits fram inom ramen för arbetet med de lokala utvecklingsavtalen (dir. 2003:136). Utredaren skall inventera, sammanställa och analysera rapporterna i syfte att omvandla gjorda erfarenheter till kunskap. Kunskapen skall göras tillgänglig bl.a. för kommuner som inte omfattas av lokala utvecklingsavtal. Uppdraget skall redovisas senast den 31 mars 2005. Utskottet noterar att ett delbetänkande (SOU 2004:79) med förslag på ett långsiktigt nationellt utvärderingsprogram för de lokala utvecklingsavtalen har överlämnats till regeringen i juli 2004.

Politikområdet föreslås inte tilldelas några medel för 2005. Mot bakgrund av den utvärdering som nu skall ske har utskottet inget att erinra häremot.

Migrationspolitiken

Mål för politikområdet Migrationspolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör godkänna dels regeringens förslag till nya mål för politikområdet Migrationspolitik, dels att de tidigare målen för politikområdet skall upphöra.

Propositionen

Migrationspolitiken omfattar frågor som rör migration till och från vårt land, flyktingpolitiken inklusive mottagande av asylsökande samt utlänningars rätt att vistas i Sverige. Till politikområdet hör Migrationsverket och Utlänningsnämnden.

Målen för politikområdet är att migration till och från vårt land kan ske i ordnade former, den reglerade invandringen upprätthålls, asylrätten i Sverige och i ett internationellt perspektiv värnas samt att harmoniseringen av flykting- och invandringspolitiken i EU ökar.

I budgetpropositionen föreslås nya mål, nämligen att målen för politikområdet skall vara att värna asylrätten i Sverige och internationellt, att upprätthålla en reglerad invandring samt att öka harmoniseringen av asyl- och migrationspolitiken i EU.

I arbetet med målens uppfyllande skall enligt förslaget verksamheten präglas av rättsäkerhet, humanitet och respekt för individens rättigheter.

Utskottets ställningstagande

De nya mål som nu föreslås innebär inte någon förändring i sak i förhållande till tidigare mål. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till nya mål för poli-

tikområdet Migrationspolitik och att de tidigare målen för politikområdet skall upphöra.

12:1 Migrationsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Riksdagen bör vidare avslå motionsyrkanden om att Migrationsverket skall ha frihet att använda sina resurser och organisera sin verksamhet på det sätt det finner effektivast liksom om obligatorisk vidareutbildning av verkets personal. Jämför reservation 6 (m).

Propositionen

Anslaget avser i huvudsak förvaltningskostnader för Migrationsverket, som är central förvaltningsmyndighet inom migrationsområdet, samt kostnader för IT-stödet i migrationsarbetet vid utlandsmyndigheterna.

I strävan att öka öppenheten och rättssäkerheten vid handläggningen av asylärenden, har regeringen gett Migrationsverket i uppdrag att förändra arbetssättet vid asylutredningar. Anslaget behöver därför ökas med 3 miljoner kronor. Därutöver föreslås anslaget ökas med 18 miljoner kronor för de arbetsuppgifter Migrationsverket väntas få med anledning av regeringens förslag i propositionen Prövning av verkställighetshinder i utlänningsärenden (prop. 2003/04:59). Regeringen föreslår dessutom att anslaget ökas med 20 miljoner kronor för att minska ärendebalanserna bl.a. inför en ny instans- och processordning.

Enligt regeringens prognos kommer 22 000 personer att söka asyl i Sverige 2005.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 642 505 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2005

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion Sf366 yrkande 6 i denna del att riksdagen anvisar 120 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit i syfte att förkorta handläggningstiderna.

Folkpartiet

Bo Könberg m.fl. (fp) begär i motion Sf401 i denna del att riksdagen anvisar 70 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit. Genom anställning av fler asylhandläggare kan de långa handläggningstiderna förkortas.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Sf277 yrkande 19 ett tillkännagivande om betydelsen av att korta handläggningstiderna för att förhindra att humanitära skäl uppstår under den långa handläggningstiden.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 112 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit.

I samma motion yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket tillförs ytterligare medel för att förkorta handläggningstiderna för asylansökningar. Enligt motionärerna kan på så sätt resurser frigöras som annars skulle läggas på sjukvård och boende. I yrkande 23 begärs beslut att slopa prövningen av uppehållstillstånd för de av svensk domstol meddelade adoptionerna för barn i åldern 12–17 år samt nyfödda barn till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige. En sådan åtgärd skulle minska belastningen på Migrationsverkets administration.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf335 yrkande 5 ett tillkännagivande om att ytterligare medel tillförs Migrationsverket för att tidsfristen för handläggning av ensamkommande barns ärenden skall kunna hållas till tre månader. Ett likalydande motionsyrkande finns i motion 2003/04:Sf8 yrkande 11 av Sven Brus m.fl. (kd).

Övriga motioner

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion Sf237 yrkande 5 ett tillkännagivande om att Migrationsverket skall ha frihet att använda sina resurser och organisera sin verksamhet på det sätt som det finner effektivast. Enligt motionärerna är detta nödvändigt för att för att uppnå målet om högst sex månaders handläggningstid. De påpekar bl.a. att anvisade medel inte får flyttas mellan anslagen. Ett liknande motionsyrkande finns i motion 2003/04:Sf5 yrkande 10 av Per Westerberg m.fl. (m).

Utskottets ställningstagande

I detta avsnitt behandlar utskottet främst de motionsyrkanden om handläggningstider som har budgeteffekt 2005. Ytterligare yrkanden som rör handläggningstider behandlas nedan i avsnittet Asylprocessen.

Som framgår av budgetpropositionen har regeringen föreslagit en ökning av anslaget med 18 miljoner kronor för de arbetsuppgifter Migrationsverket väntas få med anledning av regeringens förslag i propositionen Prövning av verkställighetshinder i utlänningsärenden (prop. 2003/04:59). Regeringens förslag har inte färdigbehandlats i riksdagen (bet. 2004/05:SfU3). Om förslaget att ersätta det nuvarande systemet med s.k. ny ansökan med prövning av verkställighetshinder inte skulle antas av riksdagen kommer detta att få betydelse för verksamheten inom såväl Migrationsverket som Utlänningsnämnden. Utskottet anser att det i så fall får ankomma på regeringen att i tilläggsbudget ta ställning till om anslag inom utgiftsområde 8 skall anpassas härtill.

Antalet asylsökande minskade med 5 % 2003 jämfört med 2002. Under 2003 sökte sammanlagt 31 555 personer asyl i Sverige. Därefter har minskningen fortsatt och t.o.m. oktober i år har 19 491 personer sökt asyl här, vilket omräknat till helår motsvarar ca 23 400 personer. Migrationsverket har i en

verksamhets- och utgiftsprognos den 20 oktober 2004 angett att prognosen för 2004 höjts något, från 23 000 asylsökande till 24 000, jämfört med tidigare prognos. Företrädare för Migrationsverket har den 28 oktober 2004 upplyst att verket för 2005 gör bedömningen att ca 24 000 personer kommer att söka asyl i Sverige. För 2006 är motsvarande siffra 22 000 personer.

Som redan nämnts gör regeringen bedömningen att 22 000 personer kommer att söka asyl här under 2005.

Prognosen för antalet asylsökande är som alltid mycket osäker och beror i högsta grad på omvärldsfaktorer. Eftersom antalet asylsökande är av avgörande betydelse för kostnadernas utveckling inom området är det enligt utskottet mycket viktigt men också mycket svårt att göra prognoser över antalet asylsökande. Mot bakgrund av antalet asylsökande hittills i år och Migrationsverkets senaste bedömning avseende 2005 är det rimligt att anta att regeringens prognos är något för låg. Utskottet kan dock inte bortse från den osäkerhet som vidlåder denna typ av prognoser och gör därför bedömningen att den tills vidare får godtas. Det är dock angeläget att regeringen redan under våren återkommer med förslag på tilläggsbudget om prognoserna då tyder på ett högre antal asylsökande. I den uppföljningsstudie som utskottet låtit göra (och som redovisas närmare nedan i detta avsnitt) framhålls betydelsen av att Migrationsverket på ett tidigare stadium får besked om de resurser man kan disponera.

När det gäller handläggningstiderna kan utskottet konstatera att målet är att den totala väntetiden för den asylsökande bör vara högst 12 månader. Den totala genomsnittliga handläggningstiden, dvs. från asylansökan till beslut i överklagande av Utlänningsnämnden, var 462 dagar för de ärenden som avgjordes av nämnden 2003. Motsvarande genomsnittliga handläggningstid var året innan 435 dagar. Av Migrationsverkets verksamhets- och utgiftsprognos den 20 oktober 2004 framgår att den totala väntetiden för avgjorda ärenden för perioden januari–september 2004 var 498 dagar (median 456). Det framgår också att verket förutspår att handläggningstiden i Migrationsverket under 2006 kommer att vara nere i sex månader.

Beslut om uppehållstillstånd eller avvisning skall fattas inom sex månader från det att ansökan inkommit till Migrationsverket. Av de avgjorda ärendena beslutades 50 % inom sex månader jämfört med 48 % året innan. Den genomsnittliga handläggningstiden för grundärenden hos Migrationsverket var 224 dagar (median 184) 2003. Den genomsnittliga handläggningstiden för grundärenden vid Migrationsverket under perioden januari–september 2004 var enligt verksamhets- och utgiftsprognosen 281 dagar (median 203).

Orsakerna till långa handläggningstider är enligt regeringen flera och ofta komplexa. Bland annat saknar över 90 % av de asylsökande passhandlingar vid ansökningstillfället, vilket innebär att asylutredningar om bl.a. deras identitet och resväg försvåras. Hur Migrationsverket organiserar prövningsverksamheten är också av betydelse för handläggningstiderna. Enligt regeringen är det därför angeläget att Migrationsverket vidtar åtgärder som leder till effektivare handläggning. Ett sådant förändringsarbete har påbörjats vid verket.

Under 2003 var 27 % av alla som sökte asyl barn. Av de 8 568 barn som sökte asyl hade 561 kommit till Sverige som s.k. ensamkommande barn. Under 2003 avgjorde Migrationsverket 19 % av alla ansökningar om asyl från ensamkommande barn inom målet om tre månader. Detta var en förbättring i jämförelse med 2002 när 15 % avgjordes inom tre månader. Företrädare för Migrationsverket har den 28 oktober 2004 upplyst att Migrationsverket nu har kunnat halvera antalet barn med öppna ärenden.

Regeringen konstaterar själv i budgetpropositionen (s. 52) att de uppsatta målen vad gäller Migrationsverkets handläggningstider inte har uppnåtts. Detta är enligt utskottet beklagligt inte minst mot bakgrund av att långa handläggningstider är mycket påfrestande för de enskilda samtidigt som de ger upphov till stora ärendebalanser. Långa handläggningstider kan därmed inverka negativt på den nya instans- och processordning som skall införas från 2006. För att komma till rätta med problemen föreslår regeringen att Migrationsverkets och, som redovisas nedan, Utlänningsnämndens resurser ökas bl.a. för att minska ärendebalanserna inför införandet av den nya ordningen. Ett minskat antal asylsökande och det förhållandet att myndigheterna tillförs ökade resurser ökar enligt utskottets mening förutsättningarna för dem att minska de alltför långa handläggningstiderna. Med hänsyn härtill och då ett minskat antal asylsökande även minskar kostnaderna för migrationspolitiken ser utskottet mycket positivt på denna förstärkning.

Utskottet noterar att en särskild utredare i dagarna har fått regeringens uppdrag att i samverkan med Domstolsverket förbereda och vidta åtgärder för att en ny instans- och processordning skall kunna inrättas. I uppdraget ingår också att tillsammans med Utlänningsnämnden förbereda och genomföra en avveckling av nämnden senast den 1 januari 2006.

Utskottet vill också något beröra frågan om bristande flexibilitet mellan olika anslag och effekten på handläggningstiderna. På utskottets uppdrag har universitetslektorn Marie Bengtsson, Statsvetenskapliga institutionen vid Lunds universitet, under 2004 gjort en studie av Migrationsverkets resurser i förhållande till kostnaderna i asylmottagandet. I studien anförts bl.a. att Migrationsverket har haft en mycket tuff situation under de studerade åren 2000–2003 med en mycket hög och oförutsägbar inströmning av asylsökande utan att resurserna till prövning ökat i motsvarande grad. Då flexibiliteten mellan olika anslag och verksamheter är låg har detta lett till ökad ärendebelastning och långa väntetider i mottagningssystemet, vilket i sin tur medfört stora samhällsekonomiska kostnader. Bristen på långsiktighet har också lett till stora problem med planeringen inom myndigheten och resurstillskott har vid flera tillfällen kommit långt senare än vad som varit önskvärt. Enligt studien är det visserligen möjligt att spara pengar på asylmottagandet genom att anslå extra resurser till asylprövningen men besparingen uppkommer inte samma år. Under en inledningsperiod krävs därför en fördubbling av resurserna.

Utskottet anser det olyckligt om bristande flexibilitet mellan anslag, i första hand anslagen 12:1 och 12:2, leder till ökad ärendebelastning och långa

väntetider i mottagningssystemet och därmed till både påfrestningar på individerna och stora kostnader för samhället. Även Statskontoret har i rapporten Tydligare styrning av Migrationsverket (2004:20) påtalat att den nuvarande anslagskonstruktionen försvårar Migrationsverkets möjligheter att snabbt prioritera mellan och inom olika verksamhetsområden, i synnerhet inom asylärendena. Utskottet noterar att också Riksrevisionen i rapporten Snabbare asylprövning (RiR 2004:24) har granskat regeringens och Migrationsverkets åtgärder bl.a. för att minska de långa handläggningstiderna. Riksrevisionen har även tagit upp frågan om anslagsstrukturen och pekat på olika sätt att öka flexibiliteten inom asylprocessen.

Mot bakgrund av vad nu anförts anser utskottet att det finns starka skäl att överväga möjligheterna till ett flexiblere utnyttjade av anslagen på migrationspolitikens område med beaktande av de krav som ställs på verksamheten. Eftersom Statskontorets rapport för närvarande bereds i Regeringskansliet förutsätter utskottet att detta sker utan ett formligt tillkännagivande från riksdagens sida.

Enligt 2 kap. 4 § 2 a utlänningslagen (1989:529) gäller att uppehållstillstånd får ges adopterade under 18 år bl.a. om adoptionsbeslutet meddelats av svensk domstol. Bestämmelsen trädde i kraft den 1 juli 2001 och utskottet kan inte se något skäl att föreslå riksdagen en ändring därav.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna Sf366 yrkande 6 i denna del, Sf401 i denna del, Sf277 yrkande 19, Sf351 yrkandena 8, 23 och 28 i denna del samt Sf335 yrkande 5 och 2003/04:Sf8 yrkande 11.

Motionerna Sf237 yrkande 5 och 2003/04:Sf5 yrkande 10 får anses tillgodosedda med vad utskottet anförut ovan om flexiblere användning av Migrationsverkets anslag.

12:2 Mottagande av asylsökande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning och därmed avslå motionsyrkanden om annan medelsanvisning.

Propositionen

Anslaget finansierar mottagande av asylsökande m.fl. Boende för asylsökande, organiserad verksamhet, förvar och arbete med verkställighet utgör delar av kostnaderna för mottagandet. Vidare finansieras från anslaget bl.a. bostads- och dagersättningar till asylsökande, ersättningar till landsting för hälso- och sjukvård till asylsökande, ersättningar till kommuner och landsting för barn och ungdomars utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Även ersättning till kommuner för vissa utredningskostnader m.m. avseende asylsökande ensamkommande barn och för kostnader för god man till dessa barn finansieras från anslaget.

Utgifterna styrs främst av antalet asylsökande, handläggningstiderna hos berörda myndigheter samt tiden från lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut till utresa. 2005 beräknas den genomsnittliga dygnsutgiften inom mottagandesystemet till 219 kr.

För att delfinansiera kriminalvårdens ökade utgifter med anledning av regeringens förslag i proposition 2003/04:35 Människosmuggling och tidsbegränsat uppehållstillstånd för målsägande och vittnen m.m. föreslår regeringen att 2 miljoner kronor överförs till utgiftsområde 4 Rättsväsendet fr.o.m. 2005.

I budgetpropositionen föreslås att den statliga ersättningen till kommuner för vissa sociala utredningar gällande ensamkommande asylsökande barn även skall gälla för 2005.

Enligt regeringen bygger beräkningen av anslaget på att riksdagen kommer att anta det förslag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) som regeringen under hösten kommer att lämna till riksdagen. Förslaget innebär att den särskilda bostadsersättningen avskaffas, vilket leder till minskade utgifter på anslaget. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 mars 2005.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 3 296 162 000 kr.

Motioner med anslagseffekt 2005

Moderaterna

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion Sf366 yrkande 6 i denna del att riksdagen anvisar 400 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit. Genom att anslå medel för att korta handläggningstiderna minskar kommunernas mottagningskostnader.

Folkpartiet

Bo Könberg m.fl. (fp) begär i motion Sf401 i denna del att riksdagen anvisar 416 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit. Enligt motionärerna ger kortare handläggningstider en besparing på anslaget 12:2 Mottagande av asylsökande.

Kristdemokraterna

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 28 i denna del att riksdagen anvisar 300 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit. Snabbare handläggning frigör enligt motionärerna resurser som annars skulle gå till sjukvård och boende.

Vänsterpartiet

Ulla Hoffmann m.fl. (v) begär i motion Sf299 ett tillkännagivande om bostadsersättning vid eget boende. Motionärerna avvisar planerade inskränkningar i asylsökandes rätt till ersättning vid eget boende som enligt budgetpropositionen kommer att föreläggas riksdagen under hösten 2004. Enligt motionärerna bör riksdagen bör avslå budgetpropositionen i denna del. Den

besparing som regeringen räknar med att förslaget skall ge bygger på ett antagande att endast ett fåtal av dem med eget boende kommer att flytta till Migrationsverkets anläggningsboende. Om de som i dag uppbär ersättning vid eget boende skulle välja att flytta till anläggningsboende skulle statens kostnader tvärtom öka eftersom dygnskostnaderna för anläggningsboende är högre än kostnaderna för bostadsersättning vid eget boende.

Kalle Larsson m.fl. (v) begär i motion Sf361 yrkande 11 ett tillkännagivande om att inskränkningar i möjligheten till eget boende bör avvisas.

Utskottets ställningstagande

Av budgetpropositionen framgår att kostnaderna för mottagandesystemet är fortsatt höga trots att antalet asylsökande minskar samt att en asylsökande normalt skall vara berättigad till ersättning under högst 12 månader. Cirka 43 000 personer var registrerade i Migrationsverkets mottagandesystem vid årsskiftet 2003/04, vilket är en ökning med cirka 3 400 personer jämfört med förra årsskiftet. Ungefär 51 % bodde i anläggningsboende och 49 % i s.k. eget boende. Den genomsnittliga vistelsetiden i mottagandesystemet var 404 dagar 2003. Jämfört med 2002 motsvarar det en ökning med 57 dagar. Av de registrerade i mottagandet hade 47 % en vistelsetid som var längre än 12 månader, vilket är en ökning med 8 % jämfört med året innan. Orsakerna till långa vistelsetider är flera och komplexa. Förutom de orsaker som redovisats i samband med handläggningstiderna beror långa vistelsetider också på problem med att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut. Det faktum att andelen bifall hos Utlänningsnämnden har minskat påverkar också ärendebalansen. Därtill förlänger möjligheten att lämna in ett obegränsat antal nya ansökningar den totala vistelsetiden.

Utskottet beklagar de alltför långa vistelsetiderna i mottagningssystemet, som inte bara leder till stora samhällsekonomiska kostnader utan också är mycket påfrestande för de enskilda. Det förhållandet att Migrationsverket och Utlänningsnämnden får ökade resurser 2005 för att minska ärendebalanserna ökar enligt utskottet förutsättningarna för en minskning av vistelsetiderna. Detta torde dock även förutsätta att minskningen av antalet asylsökande håller i sig. Utskottet har ovan godtagit regeringens prognos för 2005 och anser med hänsyn härtill att några ytterligare åtgärder i vart fall för närvarande inte är påkallade. Utskottet vill tillägga att Migrationsverket i sin verksamhets- och utgiftsprognos den 20 oktober 2004 angivit att de bedömer att antalet inskrivna kommer att minska med 4 000 personer fram till årsskiftet jämfört med årsskiftet 2003/04 och att antalet inskrivna antas minska med ytterligare ca 3 000 personer under 2005. Utskottet vill även framhålla det ovan nämnda förslaget i proposition 2003/04:59 om att slopa ordningen med ny ansökan.

Regeringen aviserar i budgetpropositionen sin avsikt att återkomma till riksdagen med ett förslag om att avskaffa bostadsersättningen för asylsökande. Vänsterpartiet och Miljöpartiet står inte bakom budgetpropositionen i denna del.

Beträffade motionsyrkandena om att avvisa inskränkningar i förslaget till bostadsersättning vid eget boende kan utskottet konstatera att regeringen nyligen förelagt riksdagen en proposition om bostadsersättning för asylsökande (prop. 2004/05:28), vari föreslås att bostadsersättningen för asylsökande som väljer eget boende avskaffas fr.o.m. den 1 mars 2005. Regeringen beräknar att en besparing på 50 miljoner kronor uppkommer 2005 till följd av förslaget. Regeringen har då utgått från att ca 10 % av dem som i dag bor i eget boende kommer att flytta till anläggningsboende. En plats i anläggning innebär en merkostnad för Migrationsverket jämfört med eget boende. Av det skälet ifrågasätts i motionerna Sf299 och Sf361 yrkande 11 även besparingens storlek. Frågan om slopande av bostadsersättning vid eget boende kommer att behandlas av utskottet senare under hösten. Eftersom förslaget endast kommer att påverka anslaget förhållandevis marginellt anser utskottet att bedömningen av de ekonomiska effekterna av förslaget kan anstå till dess. Utskottet avstyrker därmed motionerna Sf299 och Sf361 yrkande 11.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna Sf366 yrkande 6 i denna del, Sf401 i denna del och Sf351 yrkande 28 i denna del.

12:3 Migrationspolitiska åtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Riksdagen bör vidare avslå motionsyrkanden om att höja flyktingkvoten och om skälet till att anslagsmedlen avseende flyktingkvoten inte utnyttjats fullt ut. Jämför reservation 7 (m, fp, kd, c).

Propositionen

Från anslaget finansieras organiserad överföring av flyktingar m.fl. och ersättning till de kommuner som tar emot dessa personer samt bidrag till vissa hjälpinsatser för flyktingar utanför Sverige. Bidrag till flyktingars resor från Sverige för bosättning i annat land och bidrag till flyktingar för kostnader för anhörigas resor till Sverige finansieras via detta anslag.

I budgetpropositionen föreslås såvitt avser flyktingkvoten att anslagsmedlen för 2005 skall kunna användas med viss flexibilitet och motsvara kostnaderna för överföring och mottagande av 1 840 personer.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 289 809 000 kr.

Motioner utan anslagseffekt 2005

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Sf277 yrkande 11 ett tillkännagivande om ansträngningar för att höja flyktingkvoten i Sverige och globalt. Det är enligt motionärerna angeläget att Sverige verkar för att fler länder åtar sig att ta emot kvotflyktingar.

Bo Könberg m.fl. (fp) begär i motion 2003/04:Sf6 yrkande 3 ett tillkännagivande om kvotflyktingar och regeringens misslyckande. För 2003 anslog riksdagen medel motsvarande 1 840 kvotflyktingar. Motionärerna vill ha en förklaring till varför flyktingkvoten inte utnyttjats fullt ut.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 14 en redovisning av orsaken till att anslagsmedlen avseende flyktingkvoten inte utnyttjats och om outnyttjade medel använts på annat sätt. Motionärerna framhåller att även om man räknar med medicinska insatser i Bosnien och Kosovo torde inte alla medel för kvoten ha utnyttjats. Ett liknande yrkande finns i motion 2003/04:Sf8 yrkande 12 av Sven Brus m.fl. (kd).

Utskottets ställningstagande

Ett viktigt inslag i migrationspolitiken är beredskapen att ta emot flyktingar för vidarebosättning i Sverige. Den s.k. flyktingkvoten skall användas för uttagning av flyktingar eller andra personer som befinner sig i en särskilt utsatt situation och/eller för att ta hand om fall där UNHCR har särskilda svårigheter att finna ett lämpligt placeringsland. Kvoten är inte begränsad till flyktingar i ordets formella bemärkelse. Medlen används även för vissa hjälpinsatser för flyktingar utanför Sverige.

Enligt utskottets mening är det viktigt att uttagningarna, liksom hittills, görs i samarbete med UNHCR. Det är också angeläget att kretsen av länder som tar emot personer i behov av vidarebosättning utvidgas. Utskottet förutsätter att UNHCR verkar för att utöka antalet vidarebosättningsländer. Utskottet noterar att det på EU-nivå pågår diskussioner som har betydelse i detta sammanhang. Kommissionen har i ett meddelande om en styrd inresa till EU för personer i behov av internationellt skydd (KOM(2004) 410) föreslagit regionala EU-program för skydd för att komma till rätta med utdragna flyktingsituationer och som en del i skyddsprogrammen ett vidarebosättningsprogram för specifika flyktingsituationer.

Såväl för 2002 som för 2003 anvisades medel som motsvarar överföring av 1 840 personer. Av Migrationsverkets statistik framgår att totalt 1 015 personer överfördes för vidarebosättning under 2002 och att motsvarande siffra 2003 var 890, varav 207 personer hade fått beslut året innan. Av regleringsbrevet för Migrationsverket för 2004 framgår att anslagsposterna Vidarebosättning och Resor vid vidarebosättning m.m. inom anslaget 12:3 uppgår till sammanlagt drygt 267 miljoner kronor. Av dessa medel får Migrationsverket utan särskilt beslut av regeringen disponera drygt 237 miljoner kronor. Av ett skriftligt frågesvar lämnat av migrationsministern den 18 mars 2004 framgår att Migrationsverket får disponera medel motsvarande 1 700 skyddsbehövande personer för vidarebosättning i Sverige och att resterande medel, mot-

svarande 140 personer, står till regeringens disposition om ytterligare behov av vidarebosättning skulle uppkomma respektive om behov av alternativt användande av medlen skulle uppstå.

Frågan varför flyktingkvoten inte utnyttjats fullt ut besvaras delvis av Migrationsverkets årsredovisning för 2003 (s. 22–23). Däri anges att sett över hela budgetåret har överföringarna gått ovanligt trögt. Ofta har fördröjningarna att göra med svårigheter i respektive utreseland där myndigheterna av olika skäl inte beviljar utresa för personerna i fråga eller tar väldigt god tid på sig för att handlägga dessa ärenden. Det har även funnits vissa problem att få fram kommunplatser. Enligt årsredovisningen är vidarebosättningsarbetet till sin natur oförutsägbart på grund av händelser som inträffar runtom i världen. Förutsättningarna för planeringen 2003 ändrades t.ex. radikalt på grund av Irakkriget. En annan förklaring som utskottet vill peka på är att medlen skall kunna användas med viss flexibilitet. 2003 användes medel bl.a. för medicinska insatser i Bosnien-Hercegovina och Kosovo i det s.k. Medevacprogrammet.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sf277 yrkande 11, 2003/04:Sf6 yrkande 3, Sf351 yrkande 14 och 2003/04:Sf8 yrkande 12.

Utskottet, som inte har något att invända mot att en viss del av medlen även 2005 skall få användas med viss flexibilitet, tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2005.

12:4 Utlänningsnämnden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Propositionen

Utlänningsnämnden prövar överklaganden av beslut som fattas av Migrationsverket avseende avvisning och utvisning samt ansökningar om uppehållstillstånd, flyktingförklaring, resedokument och svenskt medborgarskap. Nämnden prövar även s.k. ny ansökan om uppehållstillstånd enligt 2 kap. 5 b § utlänningslagen. Sådan ansökan kan göras efter det att ett avvisnings- eller utvisningsbeslut vunnit laga kraft.

Regeringen föreslår att Utlänningsnämndens anslag ökas med 25 miljoner kronor för att minska ärendebalanserna bl.a. inför en ny instans- och processordning samt för att minska väntetiderna i Migrationsverkets mottagandesystem.

Enligt regeringen skall en särskild utredare snarast tillkallas för att förbereda och vidta åtgärder för att inrätta en ny instans- och processordning som skall gälla från den 1 januari 2006.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 149 792 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Målet för överprövning av beslut om avvisning eller utvisning är att beslut skall fattas inom sex månader och att den totala väntetiden i Migrationsverket och Utlänningsnämnden bör vara högst 12 månader. Den genomsnittliga handläggningstiden under 2003 var 190 dagar (135 median) i asylärenden och 211 dagar (184 median) i avlägsnandeärenden där asylskäl inte åberopats. 2002 var handläggningstiderna 221 (167 median) respektive 248 dagar (237 median). Under 2003 fattades beslut inom sex månader i cirka 60 % av de avgjorda asylärendena och i 48 % av de ärenden där asylskäl inte åberopats. Enligt budgetpropositionen (s. 51) har regeringens mål ännu inte nåtts men resultatet har förbättrats jämfört med föregående år då beslut fattades inom sex månader i 52 % av asylärenden och 32 % av övriga ärenden. När det gäller avvisning eller utvisning av ensamkommande barn, är målet att beslut skall fattas inom tre månader. Nämnden avgjorde 106 ärenden avseende ensamkommande barn under 2003, varav 17 ärenden bifölls. Den genomsnittliga handläggningstiden var 91 dagar.

Mot bakgrund av behovet att minska ärendebalanserna inför den nya instans- och processordningen 2006 och med hänsyn till de alltför långa handläggningstiderna välkomnar utskottet regeringens förslag att öka anslaget med 25 miljoner kronor för 2005. Utskottet noterar att även riksdagens ställningstagande till proposition 2003/04:59 om slopandet av ordningen med ny ansökan får stor betydelse för Utlänningsnämndens verksamhet. Om propositionen antas av riksdagen innebär det att handläggningen av dessa ansökningar inte längre kommer att ta Utlänningsnämndens resurser i anspråk. Detta kommer i sin tur att leda till att handläggningstiderna i nämnden kan kortas väsentligt. Skulle propositionen inte antas får det, som utskottet angivit ovan beträffande anslaget 12:1, ankomma på regeringen att ta ställning till om anslagen inom utgiftsområde 8 behöver anpassas.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2005.

Som redan nämnts har en särskild utredare fått regeringens uppdrag att i samverkan med Domstolsverket förbereda och vidta åtgärder för att en ny instans- och processordning skall kunna inrättas. I uppdraget ingår också att tillsammans med Utlänningsnämnden förbereda och genomföra en avveckling av nämnden senast den 1 januari 2006.

12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning.

Riksdagen bör vidare avslå ett motionsyrkande om rättshjälp i Dublinärenden. Jämför reservation 8 (kd).

Propositionen

Anslaget finansierar offentligt biträde enligt utlänningslagen vid Regeringskansliet, Migrationsverket och Utlänningsnämnden.

Regeringen bedömer att anslaget bör utökas med 60 miljoner kronor för ökade kostnader för offentligt biträde i utlänningsärenden.

För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 177 027 000 kr.

Motioner utan anslagseffekt 2005

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf351 yrkande 5 ett tillkännagivande om möjlighet att få rättshjälp vid "Dublinärende".

Utskottets ställningstagande

Enligt 11 kap. 8 § utlänningslagen gäller att offentligt biträde skall förordnas i ärende om avvisning eller utvisning, om det inte måste antas att behov av biträde saknas. Utskottet finner inte skäl att föreslå riksdagen en ändring av nämnda bestämmelse och avstyrker därmed motion Sf351 yrkande 5.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2005.

Övriga anslag**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning för anslagen 12:6 Utresor för avvisade och utvisade och 12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.

Riksdagen bör även såvitt gäller minoritetspolitiken bifalla anslaget 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget 12:6 ökas med 90 miljoner kronor på grund av ett ökat antal avvisningar och utvisningar samt ökade resekostnader. För 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 225 556 000 kr.

Beträffande anslaget 12:7 anges att den europeiska flyktingfonden, som inrättades för perioden 2000–2004, enligt beslut i ministerrådet har förlängts för perioden 2005–2010. För budgetåret 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 30 400 000 kr.

I fråga om minoritetspolitiken finns enligt regeringen behov av ett mer sammanhållet system för bidrag till organisationer som företräder nationella minoriteter. Därför föreslås att 2,5 miljoner kronor förs från anslaget 10:2 Integrationsåtgärder till anslaget 47:1. För budgetåret 2005 föreslår regeringen ett ramanslag på 10 500 000 kr.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning för 2005 för anslagen 12:6 Utresor för avvisade och utvisade, 12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar och 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter.

Asylprocessen**Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om bl.a. handläggningstider, länderkunskap och asylsökandes rätt till auktoriserad tolk. Jämför reservationerna 9 (m), 10 (c), 11 (mp), 12 (mp), 13 (v) 14 (kd), 15 (mp), 16 (v), 17 (kd, v, c och mp), 18 (kd) och 19 (c).

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för resultat och kostnader i asylprocessen. I asylprocessen ingår de olika momenten från det att en person lämnar in en asylansökan vid Migrationsverket till dess att personen i fråga antingen får ett uppehållstillstånd eller ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut och därmed skall lämna landet. I skrivelsen anges att regeringen under en följd av år har arbetat med att förstärka och effektivisera asylprocessen. Utvecklingen av antalet asylsökande följs kontinuerligt, och barn i asylprocessen är högt prioriterade. Dessutom pågår det ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att förbättra asylprocessen utifrån ett barnperspektiv. Det påpekas också att regeringens och myndigheternas arbete med att reformera och effektivisera asylprocessen fortsätter.

Motioner*Handläggningstider*

Per Westerberg m.fl. (m) begär i motion Sf237 yrkande 4 ett tillkännagivande om att väntan på besked om asyl i första instans inte får vara längre än sex månader. För barn bör handläggningstiden inte överstiga tre månader. Ett liknande yrkande finns i motion 2003/04:Sf5 yrkande 9 av Per Westerberg m.fl. (m).

I motion Sf208 av Sten Tolgfors (m) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att målet bör vara att barn inte skall behöva vänta längre än tre månader på besked vid ansökan om asyl. Särskilt barn drabbas av långa väntetider och av den osäkerhet detta för med sig.

I motion Sf378 av Ulrika Karlsson (m) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om kortare handläggningstider vid asylprövning. Motionären anser att handläggningstiden bör vara maximalt sex månader. Om inte myndigheterna klarar detta bör den asylsökande automatiskt få ett positivt besked.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf265 yrkande 8 ett tillkännagivande om att införa en borte tidsgräns för besked om uppehållstillstånd på tolv månader för vuxna och sex månader för barn.

I motion Sf291 av Birgitta Sellén och Kenneth Johansson (c) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att asylärenden skall ha kortare handläggningstider och att barnens berättelser bör få större tyngd.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion 2003/04:Sf396 yrkande 7 ett tillkännagivande om att införa en borte tidsgräns på tolv månader från ansökningsdagen för asylbeslut.

I motion 2003/04:Sf314 av Solveig Hellquist m.fl. (fp, kd, mp) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om en tidsfrist på tre månader i utlänningslagen för handläggning som gäller ensamkommande barn under 18 år som söker asyl eller uppehållstillstånd. I samma motion yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om en tidsfrist på sex månader i utlänningslagen för handläggning av ärenden som gäller barnfamiljer som söker asyl och uppehållstillstånd. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att förkorta handläggningstiderna för asylsökande ensamkommande barn samt barnfamiljer. Motionärerna anser att de långa handläggningstiderna är nedbrytande för alla asylsökande men att de är särskilt skadliga för barn.

I motion Sf375 av Gustav Fridolin (mp) och Annika Carlsson (c) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att en borte gräns för asylprövningar sätts till 18 månader och att de flyktingar som väntat längre på slutligt besked automatsikt bör få stanna i Sverige.

I motion Sf300 av Yilmaz Kerimo (s) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att förkorta asylprocessen för ensamma flyktingbarn. Motionären anser att väntetiden i ett enskilt fall aldrig får överstiga tre månader.

Länderkunskap

I motion Sf207 av Sten Tolgfors (m) begärs ett tillkännagivande om att framtagande av länderunderlag i asylärenden bör brytas ur Migrationsverket och läggas i en särskild från parterna skild verksamhet. Enligt motionären skall båda parter ges tillgång till länderunderlaget.

Även i motion 2003/04:Sf211 av Sten Tolgfors (m) begärs ett tillkännagivande om framtagande av länderunderlag i asylärenden.

I motion Sf278 av Anne-Marie Ekström m.fl. (fp) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om länderkunskap vid utredning av kvinnliga asylsökande. Den som utreder kvinnors asylskäl måste enligt motionärerna ha mycket god kännedom om landet som den asylsökande kommer ifrån och ha särskild kunskap om hur ensamma kvinnors situation är just i det område som kvinnan kommer ifrån.

Kalle Larsson m.fl. (v) begär i motion Sf361 yrkande 3 ett tillkännagivande om förstärkning av Migrationsverkets omvärldsbevakning liksom analyser och kunskapsuppbyggnad vad gäller asylområdet generellt. I samma motion yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om obligatorisk vidareutbildning för samtlig personal inom Migrationsverket.

Maria Wetterstrand m.fl. (mp) begär i motion 2003/04:Sf357 yrkande 18 ett tillkännagivande om s.k. landinformation. Landinformation måste enligt motionärerna ske på bred basis och utifrån flera olika källor i landet. En översyn bör ske för att tydliggöra på vilket sätt Sverige får sin landinformation.

Tolk

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2003/04:Sf403 yrkande 12 en utredning av frågan om asylsökandes rätt till auktoriserad tolk och översättare. Tolken bör dessutom vara av samma kön som den asylsökande. I samma motion yrkande 13 begärs utredning av Migrationsverkets bruk av språktester. Migrationsverket bör upphöra med språktesterna medan översynen pågår.

Maria Wetterstrand m.fl. (mp) begär i motion 2003/04:Sf357 yrkande 20 ett tillkännagivande om behovet av tolk. Tolken bör enligt motionärerna vara auktoriserad och om så önskas av samma kön.

Kvinnor i asylprocessen

I motion Sf278 av Anne-Marie Ekström m.fl. (fp) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att i asylutredning av kvinnor följa Migrationsverkets riktlinjer. Enligt motionärerna sker detta inte i dag. I samma motion yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om särskilda förutsättningar vad gäller utredning av kvinnliga asylsökande. Motionärerna påpekar att en utredning av personer som kan ha varit utsatta för våldtäkt och andra övergrepp kräver en utomordentligt kompetent utredare. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om sekretess vid utredning av kvinnliga asylsökande. Kvinnor bör höras separat och vad de säger bör inte yppas för mannen eller familjen i övrigt. I yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om samverkan mellan asylutredning och asylmottagning. En sådan samverkan kan leda till att signaler om t.ex. övergrepp som kvinnan inte vågar berätta om fångas upp.

Kalle Larsson (v) begär i motion Sf361 yrkande 5 ett tillkännagivande om en utbildningsåtgärd angående kvinnors asylskäl. Utbildningen av Migrationsverkets personal måste förbättras.

Förvar

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2003/04:Sf403 yrkande 20 en utredning av frågan om tidsbegränsning m.m. avseende förvarstagande. Motionärerna anser att utgångspunkten bör vara att förvar endast skall ske i undantagsfall och att det måste finnas en tidsbegränsning.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf265 yrkande 4 ett tillkännagivande om att begränsa förvarstagande och i stället prioritera anmälningsskyldighet för personer som skall avvisas.

Lars Ohly m.fl. (v) begär i motion Sf266 yrkande 24 ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning med uppgift att se över 6 kap. 2 och 4 §§ utlänningslagen. Förvarsreglerna är enligt motionärerna mycket vaga och ger stort utrymme för godtycke. Det är inte acceptabelt att tidsbegränsning saknas om

det föreligger synnerliga skäl. Ett liknande yrkande finns i motion 2003/04:Sf257 yrkande 23 av Ulla Hoffmann m.fl. (v).

Mona Jönsson m.fl. (mp) begär i motion 2003/04:Sf20 ett tillkännagivande om att införa en bortre tidsgräns vad gäller förvarstagande. Ett liknande yrkande finns i motion 2003/04:Sf357 yrkande 19 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp).

Övrigt

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Sf277 yrkande 20 ett tillkännagivande om asylansökan i hela Sverige. Enligt motionärerna är det inte möjligt att söka asyl norr om Solna, vilket är oacceptabelt. Motionärerna anser att det bör vara möjligt att söka asyl på alla de orter där Migrationsverket har kontor.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2003/04:Sf403 yrkande 14 ett tillkännagivande om att psykologers, psykiatrikers och kuratorers intyg måste beaktas i högre grad.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf265 yrkande 1 ett tillkännagivande om att asylprocessen skall präglas av en välkomnande attityd och ett humant synsätt med insikt om varje människas värde och potential.

Utskottets ställningstagande

Handläggningstider

Utskottet har ovan redovisat handläggningstider för asylprövning m.m. och bl.a. beklagat att regeringens mål för handläggnings- och vistelsetider inte uppnåtts. Enligt utskottets mening blir långa handläggningstider särskilt kostsamma i asylärenden, inte bara på grund av att de sökande under tiden vistas i Migrationsverkets mottagandesystem utan också på grund av den psykiska press som sökandena under tiden tvingas leva under. Utskottet har därför ställt sig bakom regeringens förslag att tillföra Migrationsverket och Utlänningsnämnden ökade resurser för att minska ärendebalanserna. Ett minskat antal asylsökande och det förhållandet att myndigheterna tillförs ökade resurser ger enligt utskottets mening ökade förutsättningar för dem att minska ärendebalanserna och vistelsetiderna i mottagandesystemet. Utskottet noterar också att det av regeringens skrivelse 2003/04:53 (s. 19) framgår att mottagandet av ensamkommande barn liksom mottagandet av barn i familj är en prioriterad fråga.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Sf237 yrkande 4, 2003/04:Sf5 yrkande 9, Sf208 yrkande 1, Sf378 yrkande 3, Sf265 yrkande 8, Sf291 yrkande 1, 2003/04:Sf396 yrkande 7, 2003/04:Sf314 yrkandena 1–3, Sf375 yrkande 2 och Sf300 yrkande 1.

Länderkunskap

Utskottet har tidigare (se bet. 2002/03:SfU8 s. 71) pekat på vikten av att handläggare och beslutsfattare hos Migrationsverket och Utlänningsnämnden har stor kunskap om de länder som de asylsökande kommer ifrån. Det kan

gälla det politiska läget, etniska konflikter, rättssystemet, tillämpning av lagstiftning m.m. Som redan nämnts fick Migrationsverket i januari 2004 i uppdrag att utveckla arbetet inom ett antal områden. Det gäller t.ex. arbetsstätt vid asylutredningar, utredningar av barns asylskäl och länderinformation. Kommittén för översyn av utlänningslagstiftningen har i sitt betänkande Utlänningslagstiftningen i ett domstolsperspektiv (SOU 2004:74 s. 309–310) redovisat det inom Migrationsverket pågående förändringsarbetet. En rad arbetsgrupper har enligt kommittén lämnat förslag till förbättringar, varav en har föreslagit bl.a. att relevant landmaterial så långt möjligt skall kommuniceras med sökanden vid asylutredningen och att yttrande från sökanden med biträde skall inhämtas samtidigt. Dessutom föreslås att särskilda landanalytiker skall finnas tillgängliga som stöd för beslutsfattare. Därtill anges i regeringens skrivelse 2003/04:53 Resultat och kostnader i asylprocessen (s. 24) att Migrationsverket tagit fram ett generellt utbildningsprogram för de anställda, det s.k. Migrationsprogrammet. Programmet avser bl.a. samtals- och intervju-teknik, utbildning i mänskliga rättigheter och utlänningslagen samt gällande praxis. Återvändande och verkställighet är andra delar i Migrationsprogrammet. Vidare har särskilda utbildningsinsatser gjorts för att förbättra asylutredningarna avseende ensamkommande barn.

Mot bakgrund av det nu redovisade förändringsarbetet anser utskottet att det för närvarande inte finns någon anledning för riksdagen att ta något initiativ i frågan. Därmed avstyrker utskottet motionerna Sf207, 2003/04:Sf211, Sf278 yrkande 4 och 2003/04:Sf357 yrkande 18.

I den mån motion Sf361 yrkandena 3 och 4 inte är tillgodosedd med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandena ifråga.

Tolk m.m.

Av regeringens skrivelse 2003/04:53 (s. 23) framgår att Migrationsverket har inlett ett försöksprojekt för att vidareutveckla språkanalyser. Syftet är att på ett tidigt stadium i asylprocessen få en indikation på från vilket land en asylsökande utan identitetshandlingar kommer. Vidare pågår inom verket en försöksverksamhet med tolkning genom videokonferens. Flera av verkets anläggningar ligger på platser där tillgången till auktoriserade tolkar är begränsad. För att inte förlänga handläggningstiderna genomförs på försök videokonferenser där tolken kan befinna sig på en annan ort än där utredningen görs. I det ovan nämnda utredningsbetänkandet Tolkförmedling (SOU 2004:15) anges att det för närvarande är stor brist på auktoriserade tolkar. Av de 5 000 tolkar som är aktiva är 825 auktoriserade av Kammarkollegiet. Kammarkollegiet har möjlighet att auktorisera tolkar i 34 språk, medan det i dag talas ett drygt hundratal språk inom vilka tolkning förekommer. Utredningen har föreslagit bl.a. att regeringen gör en översyn av kontakttolkutbildningen inom folkbildningen. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Slutligen har den ovan nämnda arbetsgruppen inom Migrationsverket även föreslagit att de tolkar som anlitas skall

ha genomgått en särskild asyltolkningskurs och att fysisk tolknärvaro skall eftersträvas.

Utskottet kan med hänsyn bl.a. till det pågående förändringsarbetet inte se att riksdagen bör vidta någon åtgärd i denna fråga. Motionerna 2003/04:Sf403 yrkande 12 och 13 och 2003/04:Sf357 yrkande 20 avstyrks därför.

Kvinnor i asylprocessen

Migrationsverket har enligt vad som redovisas i skrivelsen 2003/04:53 (s. 24) på uppdrag av regeringen utarbetat riktlinjer för hur kvinnors asylskäl bättre skall kunna uppmärksammas i asylprocessen. I riktlinjerna lyfts bl.a. fram att de ärenden som rör kvinnors särskilda skyddsbehov många gånger är känsliga och förutsätter fullgod kompetens hos såväl utredare och tolk som offentligt biträde. Flera olika insatser, främst i form av utbildningar och föreläsningar, har enligt skrivelsen gjorts för att höja kompetensen hos handläggarna. Utskottet noterar att i riktlinjerna betonas bl.a. värdet av samverkan mellan Asyl och Mottagning, vikten av val av utredare, tolk och offentligt biträde samt frågor om sekretess och separat utredning. Vidare framhålls att sekretessaspekterna är en de viktigaste frågorna under asylutredningen och att kvinnan ingående bör informeras och försäkras om att de uppgifter hon lämnar inte kommer någon utomstående till del. Särskilt viktigt kan det enligt riktlinjerna vara för kvinnan att förvissa sig om att uppgifterna inte förs vidare till mannen eller familjen i övrigt. Det framgår också att kvinnan alltid bör höras separat och helt skilt från mannen och den övriga familjen och att det många gånger kan var lämpligt att kvinnan kallas helt separat för utredning och då vid en tidpunkt skild från familjen i övrigt.

I motion Sf278 påpekas att Migrationsverkets utredare inte alltid följer de av verket utfärdade riktlinjerna. Enligt utskottets mening är detta en fråga som måste hanteras av Migrationsverket. Mot bakgrund av vad som nu anförts anser utskottet att anledning saknas för riksdagen att ta något initiativ i dessa frågor. Motionerna Sf278 yrkandena 2, 3, 5 och 7 samt Sf361 yrkande 5 avstyrks.

Förvar

Migrationsverket har sedan den 1 oktober 1997 ansvaret för de utlänningar som tas i förvar enligt utlänningslagen och för de lokaler där de förvarstagna skall vistas. Förutsättningarna för att hålla en asylsökande i förvar regleras i 6 kap. utlänningslagen. Ett barn kan under starkt begränsade förutsättningar tas i förvar och får inte skiljas från sin vårdnadshavare genom att denne eller barnet tas i förvar. Är det tillräckligt att barnet ställs under uppsikt får förvar inte tillgripas.

Ett beslut om förvar fattas av den myndighet som handlägger ärendet, och beslutet kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslutet omprövas inom vissa tidsfrister, och varje ny prövning av ett beslut om förvar skall föregås av en förhandling. Utskottet har erfarit att regeringen avser att utreda frågan om en särskild tidsgräns för förvarstagande. Något särskilt tillkännagi-

vande från riksdagen är därför inte påkallat. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2003/04:Sf403 yrkande 20, Sf265 yrkande 4, Sf266 yrkande 24, 2003/04:Sf257 yrkande 23, 2003/04:Sf20 och 2003/04:Sf357 yrkande 19.

Övrigt

Vad gäller kravet att man skall kunna ansöka om asyl även i norra Sverige har Migrationsverket upplyst om att det finns en transitenhet i Gävle där asyl kan sökas. Utskottet avstyrker därmed motion Sf277 yrkande 20.

Övriga motionsyrkanden, 2003/04:Sf403 yrkande 14 och Sf265 yrkande 1, avstyrks med hänsyn till det inom Migrationsverket pågående förändringsarbetet, varav en del har redovisats ovan.

Barn i asylprocessen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör som sin mening ge regeringen till känna att det snarast bör slås fast att det i första hand är kommunerna som under beaktande av finansieringsprincipen har ansvaret för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn och att regeringen utan dröjsmål bör återkomma med ett förslag med denna inriktning. Därmed bifaller riksdagen ett antal motionsyrkanden.

Riksdagen bör vidare avslå motionsyrkanden om bl.a. barns rätt att höras, barns asylskäl liksom om apatiska barn. Jämför reservationerna 20 (kd, c), 21 (s), 22 (fp, kd, c), 23 (kd), 24 (c) 25 (mp), 26 (fp), 27 (c), 28 (fp, kd), 29 (c), 30 (mp) och 31 (kd).

Motioner

Utredning av barns asylskäl

I motion Sf208 av Sten Tolgfors (m) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att barns egna asylskäl skall efterfrågas och undersökas av Migrationsverket. I samma motion yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att det av Migrationsverkets beslut som gäller barn skall framgå hur barns egna asylskäl har eftersökts och vilka bedömningar som gjorts av dessa. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket skall ha särskilt utbildad personal för att utreda och bedöma barns asylskäl.

I motion Sf319 av Anita Brodén m.fl. (fp) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om att barn skall höras om sina asylskäl.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf335 yrkande 2 ett tillkännagivande om att asylsökande barn har rätt att höras. Motionärerna anser att myndigheterna som huvudregel skall höra varje barn om dess asylskäl. Om det är olämpligt eller barnet inte vill bli hört skall detta respekteras och redovisas i ärendet. I de fall barnet inte hörs personligen skall myndigheten noga höra barnets vårdnadshavare om barnets asylskäl. Liknande yrkanden finns i motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 5 av Sven Brus m.fl. (kd), 2003/04:Sf403 yr-

kande 24 av Sven Brus m.fl. (kd) och 2003/04:Sf271 yrkande 4 av Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (kd).

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf265 yrkande 7 ett tillkännagivande om att barns rätt att komma till tals i asylutredningarna skall garanteras.

I motion 2003/04:Sf266 av Marina Pettersson (s) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om barnens egna asylskäl. Huvudregeln bör vara att Migrationsverket hör varje barn om barnets egna asylskäl.

I motion 2003/04:Sf323 av Anne Ludvigsson m.fl. (s) begärs ett tillkännagivande om att barns egna asylskäl skall beaktas och särskilda barnhandläggare utbildas samt att frågan om barn till illegala invandrare bör få rätt till hälso- och sjukvård bör uppmärksammas.

I motion 2003/04:Sf351 av Birgitta Ahlqvist (s) begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket och Utlänningsnämnden måste bättre beakta barnets egna asylskäl.

Ensamkommande barn

I motion Sf208 av Sten Tolgfors (m) begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om mottagandet av ensamkommande barn. Motionären anser att staten skall träffa överenskommelse med ett mindre antal värdkommuner om boende för de ensamkommande barnen och att socialtjänsten och inte Migrationsverket skall ha ansvar för deras boende.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Sf277 yrkande 8 ett tillkännagivande om att regeringen omgående bör lägga fram en proposition baserad på utredningsbetänkandet God man för ensamkommande flyktingbarn (SOU 2003:51) på riksdagens bord.

Erik Ullenhag m.fl. (fp) begär i motion So398 yrkande 8 att regeringen omgående tar initiativ till en lagändring och inleder en dialog med kommunerna om att ansvaret för mottagande av ensamkommande barn förs över från Migrationsverket till kommunerna. Migrationsverkets dubbla roller, både utredande och omhändertagande, riskerar att omöjliggöra goda relationer mellan personal och barn.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion 2003/04:Sf8 yrkande 8 förslag till ändring av mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Socialtjänsten bör enligt motionärerna ha det entydiga ansvaret för de ensamkommande barnen redan vid ankomsten, medan Migrationsverket endast bör ha ansvar för att utreda barnens asylskäl. I samma motion yrkande 9 begärs förslag till inrättande av en särskild företrädare för ensamkommande barn, som bör utses inom 24 timmar efter det att barnet anlänt. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om familjehemsplacering av ensamkommande flyktingbarn.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf265 yrkande 6 ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag som förbättrar de ensamkommande barnens situation. Förslaget om god man för ensamkommande barn som finns i kommittébetänkande SOU 2003:51 bör snarast genomföras.

I motion Sf315 av Margareta Andersson och Annika Qarlsso (c) begärs i yrkandena 1 och 2 tillkännagivanden om att placera ensamma flyktingbarn i familjehem och att myndigheterna skall ta ett större ansvar för försvunna flyktingbarn. Migrationsverket och de sociala myndigheterna måste enligt motionärerna ta ett större ansvar för att leta rätt på försvunna flyktingbarn.

Maria Wetterstrand m.fl. (mp) begär i motion 2003/04:Sf357 yrkande 13 ett tillkännagivande om att ensamkommande barn endast skall intervjuas av personal med barnkompetens.

I motion Sf300 av Yilmaz Kerimo (s) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om rätten till god man inom ett rimligt tidsintervall.

I motion Sf276 av Inger Davidson m.fl. (m, kd, fp, c, v) begärs ett tillkännagivande om skyndsamt lagändring angående ansvaret för mottagande och omhändertagande av ensamkommande barn. Kommunerna bör enligt motionärerna snarast ta över ansvaret för mottagandet, dvs. boende och omhändertagande.

Apatiska barn m.m.

Erik Ullenhag m.fl. (fp) begär i motion So398 yrkande 7 ett tillkännagivande om förändringar i flyktingpolitiken samt övriga åtgärder med anledning av barn med uppgivenhetssymtom. Motionärerna anser att handläggningstiderna måste minska radikalt, barnkonventionen tillämpas och Utlänningsnämnden läggas ned.

I motion Sf319 av Anita Brodén m.fl. (fp) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om särskilda åtgärder för att hjälpa bl.a. apatiska asylbarn.

I motion So597 av Solveig Hellquist (fp) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om behovet av att klargöra ansvarsområdet mellan socialtjänst och Migrationsverket. Kommunerna och Migrationsverket är oeniga om ersättning till kommuner för insatser för asylsökande barn med tydliga psykiska och somatiska problem som leder till utredning och insatser även inom socialtjänsten. I samma motion yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om behovet av att se över statsbidragssystemet så att barn och föräldrar kan placeras tillsammans om behov föreligger. Statsbidrag till kommunerna utges enligt motionärerna om barn placeras ensamma men inte om barn och föräldrar placeras tillsammans.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf265 yrkande 3 ett tillkännagivande om att snabbåtgärder måste vidtas för att undvika fenomenet med apatiska asylsökande barn i framtiden samt att uppehållstillstånd av humanitära skäl bör ges åt de apatiska barn som finns i dagsläget.

I motion Sf291 av Birgitta Sellén och Kenneth Johansson (c) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att läkare som vårdar apatiska asylsökande barn fortlöpande bör skicka lägesrapport om barnets hälsotillstånd till Migrationsverket.

Övrigt om barn

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Sf277 yrkande 6 ett tillkännagivande om att se över bestämmelserna om barnets bästa så att barnkonventionen uppfylls fullt ut även vad gäller asylsökande barn. Hänsynen till barns bästa måste enligt motionärerna som regel gå före samhällets intresse av att reglera invandringen.

Sven Brus m.fl. (kd) begär i motion Sf335 yrkande 1 ett tillkännagivande om att barnets bästa skall sättas främst i utlänningsärenden. Allt annat strider enligt motionärerna mot barnkonventionen.

I motion 2003/04:Sf271 av Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (kd) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att det av utlänningslagen skall framgå att barn under 18 år bör höras av en person med särskild kompetens för uppgiften och att förhöret sker i en barnanpassad miljö. I samma motion yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att forskning i flyktingrätt med fokusering på barnfrågor initieras för att öka rättssäkerheten för barn som ansöker om asyl.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion 2003/04:Sf396 yrkande 8 ett tillkännagivande om att barnperspektivet måste få ett tydligare fokus i asylutredningarna.

I motion 2003/04:Sf299 av Lena Ek och Jörgen Johansson (c) begärs att regeringen återkommer med en samlad rapport om asylsökande barns situation i Sverige. Ökade utredningsmöjligheter och bättre metoder måste skapas för att klarlägga barnets identitet och för att barn skall kunna återknyta banden till sina föräldrar. Barns egna asylskäl måste beaktas och nya rutiner skapas för att barnets behov av psykisk och medicinsk hjälp skall kunna klarläggas.

Maria Wetterstrand m.fl. (mp) begär i motion 2003/04:Sf357 yrkande 12 ett tillkännagivande om ytterligare åtgärder för att göra asylprocessen mer barnvänlig. Den är enligt motionärerna inte anpassad till barnens behov och det är därför risk att de far illa.

I motion Sf316 av Birgitta Gidblom (s) begärs ett tillkännagivande om att större uppmärksamhet bör ägnas åt barn på flykt.

I motion 2003/04:Sf266 av Marina Pettersson (s) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att asylutredningar bör ske i en barnanpassad miljö.

Utskottets ställningstagande*Utredning av barns asylskäl*

I 11 kap. utlänningslagen finns särskilda bestämmelser som syftar till att ta till vara barns intressen i ärenden om uppehållstillstånd. Enligt 11 kap. 1 a § skall det, om det inte är olämpligt, vid bedömningen av frågor om tillstånd enligt utlänningslagen klarläggas vad barnet har att anföra i ärendet och det skall tas den hänsyn till barnets uppgifter som barnets ålder och mognad motiverar. I den s.k. portalparagrafen, 1 kap. 1 § andra stycket utlänningslagen, anges att

det i fall som rör ett barn skall särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver.

Som redan nämnts anges i regeringens skrivelse 2003/04:53 att mottagandet av ensamkommande barn liksom mottagandet av barn i familj är en prioriterad fråga. I syfte att ytterligare uppmärksamma barnen bemyndigades migrationsministern under hösten 2003 att tillkalla ett råd för migrations- och asylpolitiska barnfrågor. Rådet skall vara ett organ för samråd och informationsutbyte om barnfrågor, och dess ordförande är migrationsministern. Som ett led i att stärka hänsynen till barns bästa har Migrationsverket utbildat och rekryterat särskilda barnhandläggare.

Enligt budgetpropositionen (s. 48) har Migrationsverket fortsatt arbetet med att förbättra kvaliteten i ärenden som rör barn. Grundläggande utbildning i barnkonventionen är numera en integrerad del i verkets utbildningsprogram. Handläggare utbildas i samtalsmetodik med inriktning mot utredning med barn. Som redan nämnts har Migrationsverket den 15 januari 2004 fått i uppdrag att utveckla arbetet inom ett antal områden, t.ex. vad gäller arbetssättet vid asylutredningar och utredningar av barns asylskäl. I uppdraget anges också att den utbildning i barnfrågor som pågick under 2003 skall fortsätta så att särskild barnkompetens sedan skall finnas på samtliga enheter som utreder asylärenden som omfattar barn. Migrationsverket skall också vidta åtgärder för att säkerställa att barn kommer till tals och att deras situation redovisas i ärendena.

Enligt utskottet är det inte bara viktigt att barn får komma till tals utan också att barns asylskäl efterfrågas. Eftersom barnen kommer hit som asylsökande är det självklart att deras asylskäl skall utredas. Det är också viktigt att barnärenden prioriteras och handläggs av särskilt utbildad personal. Migrationsverket har vidtagit en rad åtgärder för att säkra att barnets bästa beaktas i ärendena. Bland annat har regeringen inrättat ett barnråd och särskilda barnhandläggare utbildats. Mot bakgrund härav anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att nu ta något initiativ i frågan. Utskottet avstyrker därmed motionerna Sf208 yrkande 2, 3 och 5, Sf319 yrkande 4, Sf335 yrkande 2, 2003/04:Sf8 yrkande 5, 2003/04:Sf403 yrkande 24, 2003/04:Sf271 yrkande 4, Sf265 yrkande 7, 2003/04:Sf266 yrkande 1, 2003/04:Sf323 och 2003/04:Sf351.

Även motionerna Sf277 yrkande 6, Sf335 yrkande 1, Sf271 yrkandena 3 och 6, 2003/04:Sf396 yrkande 8, 2003/04:Sf299, 2003/04:Sf357 yrkande 12, Sf316 och 2003/04:Sf266 yrkande 2 avstyrks med det anförda.

I övrigt kan utskottet konstatera att Kommittén för översyn av utlänningslagstiftningen i betänkande SOU 2004:74 (s. 17) har föreslagit att bestämmelsen om humanitära skäl för uppehållstillstånd kompletteras med en egen bestämmelse som rör uppehållstillstånd av humanitära skäl för barn. Genom att införa en egen bestämmelse för humanitära skäl i barnärenden avser kommittén att tydligare synliggöra de intentioner som ligger bakom utlänningslagens portalparagraf om hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt. Dessutom är bestämmelsen avsedd att markera att barnets

individuella skäl för uppehållstillstånd måste prövas särskilt och inte som en del av föräldrarnas ärende. Enligt budgetpropositionen (s. 43) har regeringen för avsikt att under 2005 förelägga riksdagen en proposition baserad på kommitténs förslag.

Ensamkommande barn

Som redan nämnts sökte 561 ensamkommande barn asyl i Sverige 2003. Av regeringens skrivelse 2003/04:53 (s. 20 f.) framgår bl.a. att från en låg nivå i mitten av 1990-talet med under 200 barn per år har antalet ensamkommande barn de senaste åren ökat. De ensamkommande barnen är främst pojkar i åldern 15–17 år. Omkring en tredjedel är flickor.

I juni 2002 redovisade Migrationsverket och Socialstyrelsen i en rapport förslag till förbättrat mottagande av de ensamkommande barnen. Med utgångspunkt i rapporten har flera förbättringar av mottagandet genomförts. Vissa av förslagen kräver enligt vad som anges i skrivelsen lagändringar och en arbetsgrupp inom Regeringskansliet ansvarar för den fortsatta beredningen med syftet att förbättra mottagandet för de ensamkommande barnen. Det gäller bl.a. behovet av boende, omvårdnad och skydd samt fördelningen av ansvaret mellan stat och kommun.

Under hösten 2003 beslöt riksdagen att genom ett tillkännagivande ge regeringen i uppdrag att återkomma med förslag som innebär att Migrationsverket endast skall ha ansvar för att utreda de ensamkommande barnens asylskäl, att barnen skall få en särskild företrädare inom 24 timmar, att socialtjänsten både skall ha ansvaret för att ge de ensamkommande barnen boende och stöd redan vid ankomsten och på ett tidigt stadium ta ställning till om barnet skall ges en familjehemsplacering samt slutligen att Migrationsverket skall ges möjlighet att sluta avtal med ett antal kommuner om mottagande av ensamkommande barn (bet. 2003/04:SfU2, rskr. 2003/04:85 och 86).

Enligt vad som anges i budgetpropositionen (s. 44) fortsätter arbetet med att förbättra mottagandet av ensamkommande barn liksom beredningsarbetet inom Regeringskansliet. Bland annat anges att regeringen i januari 2005 avser lämna en proposition till riksdagen om god man för ensamkommande barn. Utskottet har vidare erfarit att en departementspromemoria med vissa förslag rörande de ensamkommande barnen kan komma att färdigställas senare under hösten 2004.

Ensamkommande barn tillhör kanske de mest oskyddade i det svenska samhället och många av dem har svåra erfarenheter bakom sig. Under asylutredningstiden bor ca hälften av barnen och ungdomarna i familjehem, vanligen hos släktingar. Den andra hälften bor på Migrationsverkets anläggningar för ensamkommande barn. Gentemot dessa barn har Migrationsverket dubbla roller – både en utredande och en omhändertagande roll – som riskerar att omöjliggöra förtroendefulla och stödjande relationer mellan personal och barn. Det har förekommit allvarliga suicidförsök bland de ensamkommande barnen liksom att barn försvinner.

Mot bakgrund av att de ensamkommande barnen bör ha rätt till samma skydd och omvårdnad som andra barn i Sverige anser utskottet att det snarast bör slås fast att det i första hand är kommunerna som har ansvaret för mottagandet, dvs. boendet och omhändertagandet, av denna grupp barn under beaktande av finansieringsprincipen. Det mest gynnsamma för barnen är enligt utskottet att de tas emot av den förvaltning som har som sitt uppdrag att ta hand om barn som far illa. Utskottet konstaterar att regeringen ännu inte, trots riksdagens tillkännagivande hösten 2003, lämnat något förslag om att kommunernas socialtjänst skall ha ansvaret för att ge de ensamkommande barnen boende och stöd redan vid ankomsten. Inte heller har regeringen förklarat sin avsikt att vid en viss senare tidpunkt lägga fram ett förslag i frågan. Utskottet, som beklagar detta, anser att det är synnerligen angeläget att frågan får sin snara lösning. Regeringen bör därför utan dröjsmål återkomma till riksdagen med ett förslag med den nu angivna inriktningen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna Sf208 yrkande 6, So398 yrkande 8, 2003/04:Sf8 yrkande 8 och Sf276.

Utskottet förutsätter att kommunerna i möjligaste mån placerar de ensamkommande barnen i familjehem. Om en sådan placering kommer till stånd torde kommunerna mycket snabbt få vetskap om ett barn har försvunnit och kan därmed vidta nödvändiga åtgärder. Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 10 och Sf315 yrkande 1.

När det gäller frågan om god man för ensamkommande barn konstaterar utskottet att regeringen redan i januari 2005 avser förelägga riksdagen en proposition med förslag om god man för ensamkommande barn. Med hänsyn härtill finns det enligt utskottets mening inte skäl för riksdagen att ta något initiativ i denna fråga. Utskottet avstyrker därmed motionerna Sf277 yrkande 8, 2003/04:Sf8 yrkande 9, Sf265 yrkande 6 och Sf300 yrkande 2.

Vad gäller kravet att ensamkommande barn skall intervjuas av personal med barnkompetens har utskottet ovan redovisat uppdraget till Migrationsverket att utveckla arbetet inom ett antal områden, t.ex. vad gäller arbetssättet vid asylutredningar och utredningar av barns asylskäl. I uppdraget ingår också att den utbildning i barnfrågor som pågick under 2003 skall fortsätta så att särskild barnkompetens sedan skall finnas på samtliga enheter som utreder asylärenden som omfattar barn. Mot bakgrund härav anser utskottet att motion 2003/04:Sf357 yrkande 13 får anses tillgodosedd.

Apatiska barn

När det gäller de s.k. apatiska barnen, dvs. barn som utvecklat stressreaktioner i form av stark uppgivenhet, tycks kunskapen om orsakerna härtill mycket bristfällig. Inte heller kan frågan om asylprocessen ha bidragit till att försämra barnets situation säkert besvaras. Regeringen har i direktiv (dir. 2004:115) beslutat att en nationell samordnare skall tillkallas för att tillsammans med berörda aktörer verka för att åtgärder vidtas när det gäller barn i asylprocessen som har eller riskerar att utveckla svåra stressreaktioner i form av stark uppgivenhet. Av direktiven framgår att samordnaren fortlöpande

skall informera regeringen om sitt arbete och att han eller hon därvid kan lyfta fram eventuella förslag på ytterligare åtgärder som bör vidtas inom asylprocessen. Samordnaren skall redovisa sitt uppdrag i en slutrapport senast den 31 december 2006. Av direktiven framgår också att Migrationsverket uppdragit åt sitt regionkontor i Stockholm att utveckla samarbetet med Stockholms läns landsting och andra myndigheter i syfte att samarbeta bättre kring dessa barns problematik.

Eftersom frågan om de apatiska barnen är uppmärksammas bl.a. genom tillsättande av en nationell samordnare anser utskottet att det i nuläget saknas anledning för riksdagen att vidta någon åtgärd i frågan. Utskottet avstyrker därmed motionerna So398 yrkande 7, Sf319 yrkande 3, So597 yrkandena 3 och 4, Sf265 yrkande 3 och Sf291 yrkande 2.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar (punkt 1)

av Ulla Hoffmann (v) och Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner att under 2005 lån tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemutrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kr och anvisar anslagen inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar för budgetåret 2005 enligt utskottets förslag i bilaga 2 samt tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:1 utgiftsområde 8 punkterna 2 och 3 och motionerna 2004/05:Sf299 och 2004/05:Sf361 yrkande 11 samt avslår motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 11, 2004/05:Sf277 yrkande 19, 2004/05:Sf288 yrkande 17, 2004/05:Sf335 yrkande 5, 2004/05:Sf351 yrkandena 8, 23, 25–28, 2004/05:Sf365 yrkandena 21, 24 och 38, 2004/05:Sf366 yrkandena 1–4 och 6 och 2004/05:Sf401.

Ställningstagande

Enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. har en asylsökande rätt till särskild bostadsersättning om han eller hon väljer att bo i s.k. eget boende. En ensamstående kan få 350 kr i månaden och en barnfamilj 850 kr i månaden.

Regeringen har nu föreslagit att rätten till ersättning vid eget boende skall slopas (prop. 2004/05:28). Förslaget löser dock inte problemen med segregation eller trångboddhet. Ungefär hälften av dem som söker asyl ordnar bostad själva och många söker sig till bostadsorter där det finns en rimlig chans att få arbete och där t.ex. släktingar kunnat ordna bostad. Bostadsbristen i storstäderna, som skapat trångboddhet inte bara för asylsökande, har förvärrats bl.a. av den kraftiga minskningen av bostadsbyggandet. De asylsökande som i dag väntar på besked skulle inte få en bättre social situation på en av Migrationsverkets anläggningsboende. Även där finns det stora problem med trångboddhet, och det är inte ovanligt att det bor två familjer med sammanlagt upp till tio personer i en liten tvårumslägenhet.

Enligt vår mening bör förslaget att slopa rätten till bostadsersättning vid eget boende avvisas eftersom det innebär att fattiga människor görs ännu fattigare. Den besparing som regeringen räknar med bygger på antagandet att endast ett fåtal av dem som har eget boende kommer att flytta till Migrationsverkets anläggningsboende. Om de asylökande som i dag uppbär bostadsersättning för eget boende till följd av den slopade ersättningen skulle välja att flytta till anläggningsboende skulle kostnaderna för staten tvärtom öka eftersom kostnaderna för anläggningsboende är högre än kostnaderna för eget boende.

2. Hedersrelaterat våld (punkt 2)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 2 till borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Sf209, 2004/05:U308 yrkande 8 och 2004/05:A352 yrkande 24 samt avslår motion 2004/05:Sf326 yrkandena 1–3.

Ställningstagande

De s.k. hedersmorden är ett vedervärdigt exempel på att människovärdet kan könsrelateras och hur olika könen värderas. Detta är helt oacceptabelt och enligt vår mening är det nu hög tid att placera frågan om hedersmord högt upp på den politiska dagordningen inte minst i Sverige. Enligt vår uppfattning är det viktigt att ta itu med de bakomliggande orsakerna till den s.k. hederskulturen. Dessa hittas inte enbart i olika invandrargrupper kulturer utan även i regeringens integrationspolitik som lett till att många invandrare aldrig får en riktig chans att komma in i det svenska samhället. Vi anser att invandrare måste ges möjlighet att snabbt komma in på arbetsmarknaden samtidigt som samhället på ett tydligare sätt måste stödja familjen.

3. Stöd till flickor som fyllt 18 år (punkt 3)

av Sven Brus (kd), Bo Könberg (fp), Anita Sidén (m), Linnéa Darell (fp), Birgitta Carlsson (c), Anna Lilliehöök (m) och Krister Hammarbergh (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:So599 yrkande 3.

Ställningstagande

Erfarenheterna visar att flickor i dubbla kulturer, som hamnat i konflikt med familjen, och som nu är i 19–20-årsåldern är en grupp med otillräckligt samhällsstöd. Det är flickor som lämnat sin ursprungsfamilj där de ofta levit mer instängt/skyddat än andra. De är dock för oerfarna för att bygga upp ett självständigt liv med alla de krav som vuxenvärlden ställer. Samtidigt har de fallit ur samhällets trygghetsramar i och med att de fyllt 18 år. Enligt vår uppfattning måste länsstyrelserna få direktiv att uppmärksamma bristen på stöd för dessa flickor. Dessutom måste resurser avsättas för verksamhet riktad till denna grupp.

4. Kampen mot rasism m.m. (punkt 5)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf365 yrkande 33 och avslår motionerna 2004/05:Sf224, 2004/05:Sf267 och 2004/05:Sf360 yrkande 16.

Ställningstagande

Religiösa och kulturella organisationer kan och vill delta i byggandet av det goda samhället. Om ett interkulturellt råd inrättades skulle det utgöra ett viktigt samarbetsorgan mellan de styrande och stadens religiösa/kulturella organisationer. Rådets arbetsuppgifter skulle kunna vara att t.ex. stärka samhörigheten mellan icke-troende och troende och att utveckla ett komplement till stadens åtaganden inom det sociala området.

5. Kampen mot rasism m.m. (punkt 5)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf360 yrkande 16 och avslår motionerna 2004/05:Sf224, 2004/05:Sf267 och 2004/05:Sf365 yrkande 33.

Ställningstagande

Som ett resultat av det uppdelade Sverige, där infödda svenskar bor och arbetar för sig och där invandrare bor och arbetar för sig, riskerar främlingsfientligheten att få fotfäste. Genom att aktivt bekämpa alla tecken på främlingsfientlighet är det möjligt att förhindra att partier och grupperingar med främlingsfientliga åsikter får ett ökat fotfäste.

Kampen mot rasism och främlingsfientlighet är ett gemensamt uppdrag för de demokratiska partierna och folkrörelserna i vårt land. Särskilt angeläget är det enligt vår mening att vidta aktiva åtgärder mot främlingsfientlighet på skolor och arbetsplatser samt i bostadsområden.

6. Migrationsverkets resurser (punkt 8)

av Anita Sidén, Anna Lilliehöök och Krister Hammarbergh (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf5 yrkande 10 och 2004/05:Sf237 yrkande 5.

Ställningstagande

Migrationsverket får riktade statsbidrag dels till asylprövningsverksamheten, dels till mottagandesystemet. Någon överföring av medel mellan dessa två anslag är inte tillåten. För att uppnå målet om maximalt sex månaders handläggningstid måste Migrationsverket få frihet att använda sina resurser och organisera sin verksamhet på det sätt som det finner effektivast.

7. Flyktinkvoten (punkt 9)

av Sven Brus (kd), Bo Könberg (fp), Anita Sidén (m), Linnéa Darell (fp), Birgitta Carlsson (c), Anna Lilliehöök (m) och Krister Hammarbergh (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf6 yrkande 3, 2003/04:Sf8 yrkande 12, 2004/05:Sf277 yrkande 11 och 2004/05:Sf351 yrkande 14.

Ställningstagande

Varje år beslutar regeringen om en flyktingkvot, som är till för personer som befinner sig i en särskilt svår situation och vars situation bäst kan lösas genom överförande till tredje land. Riksdagen har beslutat att Sverige kan ta emot 1 840 kvotflyktingar årligen. Så många kvotflyktingar har dock inte tagits emot under något av de senaste sju åren. Regeringen har emellertid inte givit någon tillfredsställande förklaring till varför medlen inte utnyttjats fullt ut. Under 2002 t.ex. har endast medel motsvarande 1 090 platser utnyttjats. Sverige bör enligt vår mening ta emot det antal kvotflyktingar som man åtagit sig och riksdagen beslutat om. Vi anser att regeringen måste redovisa varför de 1 840 platserna inte till fullo utnyttjats och om outnyttjade medel använts till något annat.

8. Rättshjälp i Dublinärenden (punkt 10)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf351 yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen som sin mening bör ge riksdagen till känna att det bör vara möjligt att få rättshjälp i ett s.k. Dublinärende.

9. Handläggningstider (punkt 11)

av Anita Sidén, Anna Lilliehöök och Krister Hammarbergh (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf5 yrkande 9, 2003/04:Sf396 yrkande 7, 2004/05:Sf208 yrkande 1 och 2004/05:Sf237 yrkande 4 och bifaller delvis motion 2004/05:Sf378 yrkande 3 samt avslår motionerna 2003/04:Sf314 yrkandena 1–3, 2004/05:Sf265 yrkande 8, 2004/05:Sf291 yrkande 1, 2004/05:Sf300 yrkande 1 och 2004/05:375 yrkande 2.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning är de långa väntetiderna ett allvarligt problem vid asylprövning. De bidrar i många fall till att skapa nya trauman hos dem som söker asyl. Vi anser att ingen skall behöva vänta mer än sex månader på be-

sked om asyl i första instans, förutsatt att den sökande samverkar under processen. För barn bör tre månader gälla.

10. Handläggningstider (punkt 11)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Sf265 yrkande 8, 2004/05:Sf291 yrkande 1 och 2003/04:Sf396 yrkande 7 samt avslår motionerna 2003/04:Sf5 yrkande 9, 2003/04:Sf314 yrkandena 1–3, 2004/05:Sf208 yrkande 1, 2004/05:Sf237 yrkande 4, 2004/05:Sf300 yrkande 1, 2004/05:375 yrkande 2 och 2004/05:Sf378 yrkande 3.

Ställningstagande

De långa väntetiderna på beslut om uppehållstillstånd måste kortas ned och väntetiden präglas av meningsfullhet och sysselsättning. För barn är väntetiden extra lång och det finns fall där barn har tillbringat halva, eller hela, sitt liv som asylsökande i väntan på besked om uppehållstillstånd. Det kan inte vara rimligt att ett barn skall behöva vänta så länge. När det gäller vuxna asylsökande bör en bortre tidsgräns på 12 månader införas och för ensamkommande barn bör den vara maximalt sex månader.

11. Handläggningstider (punkt 11)

av Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf375 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:Sf5 yrkande 9, 2003/04:Sf314 yrkandena 1–3, 2003/04:Sf396 yrkande 7, 2004/05:Sf208 yrkande 1, 2004/05:Sf237 yrkande 4, 2004/05:Sf265 yrkande 8, 2004/05:Sf291 yrkande 1, 2004/05:Sf300 yrkande 1 och 2004/05:Sf378 yrkande 3.

Ställningstagande

En anledning till att människor i Sverige inte får asyl är den oerhört långsamma asylprocessen som gjort att man under särskilt 2001 och 2002 fått vänta lång tid innan den grundläggande asylutredningen över huvud taget kan igångsättas. Det ligger i sakens natur att den som inte fått klargöra och berätta

om sina asylskäl förrän det gått ett eller flera år kommer att få svårt att styrka sin berättelse. Ändrade förhållanden kan dessutom göra asylskälen mindre begripliga. Det är inte rimligt att den asylsökande skall drabbas av att beslutsfattande svenska myndigheter inte lever upp till de rättssäkerhetskrav som man kan ställa på dem. Av detta skäl bör man under en begränsad tid på cirka tre månader erbjuda alla asylsökande som befinner sig i asylprocessen och varit här 18 månader eller mer ett permanent uppehållstillstånd.

12. Länderkunskap (punkt 12)

av Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf357 yrkande 18 och avslår motionerna 2003/04:Sf211, 2004/05:Sf207 och 2004/05:Sf278 yrkande 4.

Ställningstagande

Alltför ofta framkommer det brister hos utlänningsmyndigheterna när det gäller informationen om ett lands lagar, sedvänjor eller tolerans mot olika människor. Extra tydligt har det visat sig vad gäller homosexuella män från Iran samt s.k. hedersmord och kränkningar av kvinnor. Landinformation måste därför ske på bred basis och utifrån flera olika källor i landet. En översyn bör ske för att tydliggöra hur Sverige får sin landinformation så att eventuella felaktigheter kan åtgärdas.

13. Migrationsverkets omvärldsbevakning m.m. (punkt 13)

av Ulla Hoffmann (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf361 yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

För att komma till rätta med Migrationsverkets bristande beslutsunderlag är det nödvändigt att förstärka verkets omvärldsbevakning liksom att förbättra analyser och kunskapsuppbyggnad vad gäller asylområdet generellt inom myndigheten.

För att handläggare och beslutsfattare skall kunna leva upp till de ökade krav på beslutsunderlagens kvalitet som den nya instans- och processordningen från 2006 innebär måste dessutom vidareutbildning göras obligatorisk för all personal inom Migrationsverket.

14. Rätt till auktoriserad tolk m.m. (punkt 14)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf403 yrkandena 12 och 13 och bifaller delvis motion 2003/04:Sf357 yrkande 20.

Ställningstagande

När man söker asyl baserar utlänningsmyndigheterna sina beslut på bl.a. vad sökanden sagt och skrivit. Därför är det av största vikt att tolkningen/översättningen är korrekt och kvalitetsmärkt genom en auktorisation, under förutsättning att sådan finns för det aktuella språket. Detta är särskilt viktigt att beakta när det gäller asylsökande barn. Emellertid framgår av en rapport av Integrationsverket att svenska myndigheter använder sig av icke-auktoriserade tolkar eller anlitar invandrades anhöriga som tolkar i 90 % av fallen. Detta är helt oacceptabelt och en utredning måste därför tillsättas för att se över frågan om asylsökandes rätt till auktoriserad tolk och översättare.

Asylsökande som saknar handlingar eller på annat sätt inte kan bevisa sitt ursprung kallas till språktester av Migrationsverket. Resultatet av detta skickas sedan till en språkexpert, som kan vara en vanlig tolk eller en person från något annat land. Det arabiska språket är exempel på språk som talas i flera länder men ändå skiljer sig åt mellan de olika länderna. Migrationsverkets bruk av språktester är givetvis otillfredsställande och vi kräver en översyn härav. I avvaktan härpå bör Migrationsverket åläggas att upphöra med språktesterna.

15. Rätt till auktoriserad tolk m.m. (punkt 14)

av Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf357 yrkande 20 och

bifaller delvis motion 2003/04:Sf403 yrkande 12 samt avslår motion 2003/04:Sf403 yrkande 13.

Ställningstagande

I dag är det vanligt att barn får tolka åt sina föräldrar och att mannen tolkar åt sin hustru. Detta är inte tillfredsställande på grund av de missförstånd som kan uppstå och som kan få olyckliga konsekvenser för hela asylprocessen. Vidare behöver kvinnor som varit utsatta för övergrepp en kvinnlig tolk för att kunna berätta vad de varit med om. Det är därför viktigt dels att en auktoriserad tolk finns på plats när språksvårigheter uppstår, dels att upplysa om möjligheten att få en tolk av samma kön.

16. Kvinnor i asylprocessen (punkt 15)

av Ulla Hoffmann (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf361 yrkande 5 och avslår motion 2004/05:Sf278 yrkandena 2, 3, 5 och 7.

Ställningstagande

Fortfarande finns stora brister i Migrationsverkets utredningar och bedömningar som gäller kvinnors asylskäl. I och med att utlänningslagens flyktingbegrepp kan förväntas utvidgas till att omfatta även förföljelse på grund av kön och sexuell läggning, ställer det ytterligare krav på att förbättra utbildningen av samtliga handläggare och beslutsfattare. En omfattande utbildningssatsning måste därför genomföras.

17. Förvar (punkt 16)

av Sven Brus (kd), Ulla Hoffmann (v), Birgitta Carlsson (c) och Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf20, 2003/04:Sf257 yrkande 23, 2003/04:Sf357 yrkande 19 och 2003/04:Sf403 yrkande 20, 2004/05:Sf265 yrkande 4 och 2004/05:Sf266 yrkande 24.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning bör förvarstagande endast ske i undantagsfall. Dessvärre tvingas vi konstatera att t.o.m. barn tas i förvar, vilket är tillåtet enligt utlänningslagen. Vi anser att barn inte under några omständigheter skall kunna bli förvarstagna. Det kan heller inte vara acceptabelt att det inte finns någon tidsbegränsning av förvar av vuxna om det föreligger synnerliga skäl. Utlänningslagen möjliggör emellertid att en person som skall avvisas, i stället för att tas i förvar, hålls under uppsikt genom att personen i fråga anmäler sig hos polisen vid visst antal tillfällen. Vi menar att detta alternativ kan vara att föredra framför förvarstagande. Med hänsyn härtill och då bestämmelserna om förvar i utlänningslagen är mycket vaga och ger stort utrymme för godtycke från tillämpande myndigheter anser vi att regeringen bör tillsätta en utredning med uppgift att se över bestämmelserna i fråga.

18. Övrigt om asylprocessen (punkt 17)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf403 yrkande 14 och avslår motionerna 2004/05:Sf265 yrkande 1 och 2004/05:Sf277 yrkande 20.

Ställningstagande

Vi anser att flyktingars och asylsökandes hälsoproblem, fysiska såväl som psykiska, måste uppmärksammas mer och i ett tidigare skede än vad som sker i dag. Om en psykolog, en psykiater eller en kurator har anlitats bör större hänsyn tas till dennes intyg eller utlåtande. I dag finns det en tendens hos utlänningsmyndigheterna att underskatta deras uppfattningar.

19. Övrigt om asylprocessen (punkt 17)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf265 yrkande 1 och avslår motionerna 2004/05:Sf277 yrkande 20 och 2003/04:Sf403 yrkande 14.

Ställningstagande

Sverige bör vara en välkomnande tillflykt för människor som tvingas fly sina länder på grund av politiskt förtryck eller andra hot mot liv och frihet. Asylmottagandet såväl som bemötandet måste därför präglas av värdighet, en välkomnande attityd och ett humant synsätt som visar insikt om varje människas värde och potential.

20. Utredning av barns asylskäl (punkt 18)

av Sven Brus (kd) och Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 5, 2003/04:Sf271 yrkande 4, 2003/04:Sf403 yrkande 24, 2004/05:Sf265 yrkande 7, 2004/05:Sf319 yrkande 4 och 2004/05:Sf335 yrkande 2 och bifaller delvis motionerna och 2004/05:Sf208 yrkandena 2, 3 och 5, 2003/04:Sf266 yrkande 1, 2003/04:Sf323 och 2003/04:Sf351.

Ställningstagande

Barn har enligt utlänningslagen rätt att komma till tals i asylutredningarna. Undersökningar visar dock att det inte fungerar fullt ut i praktiken. Det är därför viktigt att utforma metoder som skapar förutsättningar för att barns skäl till uppehållstillstånd ges den betydelse som barn har rätt att kräva. Vi anser att myndigheterna som huvudregel skall höra varje barn om dess asylskäl. Om det är olämpligt eller barnet inte vill bli hört skall detta respekteras och redovisas i ärendet. I de fall ett barn i en familj inte hörs personligen skall myndigheten höra barnets vårdnadshavare noga om barnets egna asylskäl.

21. Ansvar för ensamkommande barn (punkt 19)

av Tomas Eneroth, Ronny Olander, Anita Jönsson, Mona Berglund Nilsson, Lennart Klockare, Kerstin Kristiansson Karlstedt, Göte Wahlström och Kurt Kvarnström (alla s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 8, 2004/05:Sf208 yrkande 6, 2004/05:Sf276 och 2004/05:So398 yrkande 8.

Ställningstagande

I juni 2002 redovisade Migrationsverket och Socialstyrelsen i en rapport förslag till förbättrat mottagande av de ensamkommande barnen. Med utgångspunkt i rapporten har flera förbättringar i mottagandet genomförts. Vissa av förslagen kräver lagändringar och en arbetsgrupp inom Regeringskansliet ansvarar för den fortsatta beredningen med syftet att förbättra mottagandet för de ensamkommande barnen. Det gäller bl.a. behovet av boende, omvårdnad och skydd samt fördelningen av ansvaret mellan stat och kommun.

Under hösten 2003 beslöt riksdagen att genom ett tillkännagivande begära att regeringen att återkommer med förslag som innebär att Migrationsverket endast skall ha ansvar för att utreda de ensamkommande barnens asylskäl, att barnen skall få en särskild företrädare inom 24 timmar, att socialtjänsten skall såväl ha ansvaret för att ge det ensamkommande barnet boende och stöd redan vid ankomsten som på ett tidigt stadium ta ställning till om barnet skall ges en familjehemsplacering samt slutligen att Migrationsverket skall ges möjlighet att sluta avtal med ett antal kommuner om mottagande av ensamkommande barn.

Enligt vad som anges i budgetpropositionen (utg.omr. 8 s. 44) fortsätter arbetet med att förbättra mottagandet av ensamkommande barn. I dag bor barnen främst i släktingars hem och i Migrationsverkets gruppboenden för barn. Kvaliteten på gruppboendena har förbättrats betydligt. Framför allt har personaltätheten ökat och boendet är separat beläget från provningsverksamheten. Vidare fortgår beredningsarbetet inom Regeringskansliet. Bland annat avser regeringen att i januari 2005 lämna en proposition till riksdagen om god man för ensamkommande barn. En departementspromemoria med vissa förslag rörande de ensamkommande barnen kan också komma att färdigställas senare under hösten 2004.

Vi konstaterar således att en rad förbättringar redan har genomförts när det gäller mottagandet av ensamkommande barn, bl.a. ökad personaltäthet, och att förslag till ytterligare förbättringar snart kan förväntas, t.ex. den aviserade propositionen om god man för ensamkommande barn. Något tillkännagivande från riksdagens sida är därmed inte påkallat.

22. God man för ensamkommande barn (punkt 20)

av Sven Brus (kd), Bo Könberg (fp), Linnéa Darell (fp) och Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 9,

2004/05:Sf265 yrkande 6 och 2004/05:Sf277 yrkande 8 och bifaller delvis motion 2004/05:Sf300 yrkande 2.

Ställningstagande

De barn som kommit hit ensamma utan någon vuxen är särskilt utsatta. Våren 2003 presenterades delbetänkandet God man för ensamkommande flyktingbarn (SOU 2003:51), vari föreslogs att ensamma flyktingbarn skall få starkare skydd. Enligt förslaget skall varje barn få en särskild företrädare som skall ta till vara barnets intressen, både i ekonomiska frågor och vad gäller t.ex. boendet. Den gode mannen skall enligt förslaget utses så snart som möjligt. Vidare skall möjligheterna att utse särskild förordnad vårdnadshavare öka. Vi anser att regeringen bör lägga en proposition om god man för ensamkommande barn på riksdagens bord utan dröjsmål.

23. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21)

av Sven Brus (kd)

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf8 yrkande 10 och bifaller delvis motion 2004/05:Sf315 yrkande 1 samt avslår motionerna 2003/04:Sf357 yrkande 13 och 2004/05:Sf315 yrkande 2.

Ställningstagande

Även om ensamma flyktingbarn får en god man sker detta ofta långt efter barnets ankomst. Detta är inte godtagbart och det bör därför övervägas om inte vissa av barnen skulle kunna få en familjehemsplacering snabbt. Ett familjehem skulle t.ex. knappast dröja med att anmäla att ett barn försvunnit.

24. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 10 och 2004/05:Sf315 yrkande 1 och avslår motionerna 2003/04:Sf357 yrkande 13 och 2004/05:Sf315 yrkande 2.

Ställningstagande

Varje år kommer det ett antal ensamma flyktingbarn till Sverige. Det kan vara unga pojkar som skickas i väg för att undgå att bli uttagna till militärtjänst eller flickor och pojkar som sänds i väg av familjen för att undgå en hopplös situation i hemlandet.

Dessvärre är det svenska flyktingmottagandet inte anpassat till dessa barns situation. De placeras i många fall i Migrationsverkets anläggningsboende där de inte får det stöd de behöver. Enligt vår uppfattning bör barnen i större utsträckning placeras i familjehem under den tid det tar att behandla deras asylansökan.

25. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21)

av Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf357 yrkande 13 och avslår motionerna 2003/04:Sf8 yrkande 10 och 2004/05:Sf315 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Barn som kommer ensamma till Sverige är utsatta på många sätt. Många av dem flyr från hot om militärtjänstgöring eller av rädsla för att bli tvångsrekryterade till en väpnad konflikt. Barnen mår ofta dåligt och behöver stöd och hjälp. Därför är det viktigt att samtliga ensamkommande barn intervjuas av personal som har särskild kompetens att tala med barn.

26. Övrigt om apatiska barn (punkt 23)

av Bo Könberg och Linnéa Darell (båda fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Sf319 yrkande 3 och 2004/05:So398 yrkande 7 samt avslår motionerna 2004/05:Sf265 yrkande 3 och 2004/05:So597 yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

När det gäller de apatiska barnen står vården i dag mer eller mindre maktlös eftersom vårdpersonalen inte vet hur dessa barn skall behandlas. Den barn-

psykiatriska vården behöver därför utvecklas för att kunna hjälpa dessa barn och deras familjer. Migrationsverket, socialtjänst, skola och sjukvård måste samverka för att förebygga att barnen far illa. Föräldrarnas situation måste givetvis också uppmärksammas. Framför allt måste handläggningstiderna för asylsökande förkortas radikalt och flyktingpolitiken blir mer human och rätts-säker. Vidare måste barnkonventionen tillämpas och Utlänningsnämnden läggas ned.

27. Övrigt om apatiska barn (punkt 23)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sf265 yrkande 3 och avslår motionerna 2004/05:Sf319 yrkande 3, 2004/05:So398 yrkande 7 och 2004/05:So597 yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Många barn kommer hit med traumatiska upplevelser som de inte får hjälp att vare sig berätta om eller bearbeta. Väntan på asyl är lång och passiv, vilket förvärrar ett redan dåligt psykiskt tillstånd. De barn som tillfrisknat har gjort detta snart efter att familjen fått uppehållstillstånd. Därför bör de barn som i dagsläget är apatiska få uppehållstillstånd av humanitära skäl. För att förebygga att fler barn drabbas av apati under asylprocessen bör ett antal åtgärder genomföras snarast möjligt, t.ex. snabbutredningar och vård för barn som är i riskzonen för att bli apatiska och insättande av psykologisk expertis i ett tidigt skede i asylutredningarna.

28. Barns bästa (punkt 24)

av Sven Brus (kd), Bo Könberg (fp) och Linnéa Darell (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Sf277 yrkande 6, 2004/05:Sf335 yrkande 1 och bifaller delvis motion 2003/04:Sf396 yrkande 8 samt avslår motionerna 2004/05:Sf316, 2003/04:Sf266 yrkande 2 och 2003/04:Sf357 yrkande 12.

Ställningstagande

Den 1 januari 1997 infördes i utlänningslagen en portalparagraf som innebär att man i fall som rör ett barn särskilt skall beakta vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. Enligt förarbetena till lagen är dock kravet om barnets bästa inte absolut. Hänsynen till andra viktiga intressen, såsom samhällets intresse att reglera invandringen, kan leda till att åtgärder som i och för sig inte är förenliga med barnets bästa ändå måste vidtas. Detta är enligt vår mening inte acceptabelt. Hänsyn till barnets bästa måste som regel gå före samhällets intresse av att reglera invandringen. Utlänningslagstiftningen måste därför ses över så att barnets bästa, i enlighet med barnkonventionen, sätts i främsta rummet även när det gäller asylsökande.

29. Barns bästa (punkt 24)

av Birgitta Carlsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf396 yrkande 8 och bifaller delvis motionerna 2004/05:Sf277 yrkande 6, 2004/05:Sf335 yrkande 1 samt avslår motionerna 2003/04:Sf266 yrkande 2 och 2003/04:Sf357 yrkande 12 och 2004/05:Sf316.

Ställningstagande

Den självklara utgångspunkten vid arbete med asylsökande barn skall vara FN:s konvention om barns rättigheter. När myndigheter utreder en familjs situation är det viktigt att barnen tillfrågas och att de känner sig delaktiga i de beslut som rör deras framtid. De myndigheter som dagligen arbetar med barn måste vidareutbildas i barnperspektivet, så att allt arbete utgår från det enskilda barnets bästa. Även om vissa förbättringar skett är det dessvärre fortfarande så att barnen marginaliseras i asylutredningarna. Barnperspektivet måste därför få ett tydligare fokus.

30. Barns bästa (punkt 24)

av Mona Jönsson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf357 yrkande 12 och

avslår motionerna 2003/04:Sf266 yrkande 2, 2003/04:Sf396 yrkande 8, 2004/05:Sf277 yrkande 6, 2004/05:Sf316 och 2004/05:Sf335 yrkande 1.

Ställningstagande

Barn som kommer ensamma till Sverige är utsatta på många sätt. Många av dem flyr ifrån hot om militärtjänstgöring eller av rädsla att bli tvångsrekryterade till en väpnad konflikt. Barnen mår ofta dåligt och behöver stöd och hjälp. Dessvärre är asylprocessen inte anpassad till barnens behov, och därför riskerar de att fara illa. Asylprocessen måste därför göras mer barnvänlig.

31. Övrigt om barn i asylprocessen (punkt 25)

av Sven Brus (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sf271 yrkandena 3 och 6 och avslår motion 2003/04:Sf299.

Ställningstagande

Vi anser att det i utlänningslagen skall föreskrivas att barn under 18 år skall höras av en person med särskild kompetens för uppgiften och att förhöret sker i en barnanpassad miljö. Vidare anser vi att forskning i flyktingrätt med fokusering på barnfrågor bör initieras för att öka rättssäkerheten för barn som söker asyl.

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Moderaternas anslagsförslag (m)

Anita Sidén, Anna Lilliehöök och Krister Hammarbergh (alla m) anför:

En riksdagsmajoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister förväntas den 24 november besluta om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och en beräkning av statens inkomster avseende 2005. Samtidigt fastställs utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för åren 2005 och 2006.

Moderaterna har i partimotion 2004/05:Fi231 En politik för arbete och i kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att bryta bidragsberoende och utanförskap ge fler medborgare makt över den egna vardagen samt trygga goda statsfinanser och en långsiktig finansiering av välfärden. Vi vill satsa på offentliga kärnverksamheter som sjukvård, rättstrygghet och skola i stället för på bidragssystemen.

Vi föreslår en växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst för låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

När riksdagens majoritet genom rambeslutet kommer att välja en annan inriktning av politiken deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 8.

I det följande redovisar vi vilken fördelning på anslagen inom utgiftsområde 8 som vi förordade i vår anslagsmotion 2004/05:Sf366.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Moderata samlingspartiet anser att det till utgiftsområde 8 för budgetåret 2005 bör anvisas 384,4 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit.

Vi anser att en avveckling av Integrationsverket bör inledas och att introduktionsenheten bör föras över till Migrationsverket. Också anslaget Integrationsåtgärder bör minskas och på sikt avvecklas. Vi vill dock ge fortsatt stöd åt Centrum mot rasism, åt verksamhet för personer som vill lämna rasistiska grupper samt till åtgärder för unga kvinnor som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld. Dessutom bör anslaget Ombudsmannen mot etnisk diskriminering föras över till utgiftsområde 14 Arbetsliv. Vi anser vidare att

anslaget till Migrationsverket bör ökas i syfte att förkorta handläggningstiderna samt medel överförs från Integrationsverkets anslag, då Migrationsverket bör ta över ansvaret för att distribuera kommunersättningarna. Till följd av förkortade handläggningstider vid asylprövningen minskar kostnaderna i mottagandesystemet.

2. Folkpartiets anslagsförslag (fp)

Bo Könberg och Linnea Darell (båda fp) anför:

Folkpartiet liberalernas budgetförslag för 2005 syftar till att förändra de ekonomiska förutsättningarna så att en högre stabil tillväxt uppnås och att den dryga miljon människor som står utanför arbetsmarknaden får en möjlighet att komma in och bidra med en egen arbetsinsats. För att åstadkomma detta är det nödvändigt att fler arbetar och att statsskulden minskar. Ett viktigt verktyg för att uppnå detta är sänkta skatter på arbete och företagande. Våra utgiftsökningar avser främst bistånd, rättssäkerhet, utbildning, vård och omsorg samt förbättringar för handikappade. Vi uppnår utrymme för detta bl.a. genom åtgärder mot ohälsan och en reformerad arbetsmarknadspolitik.

Vårt förslag till utgiftsram för utgiftsområde 8 har emellertid avstyrkts av finansutskottet i budgetprocessens första steg. Då Folkpartiets budgetförslag är en helhet är det inte meningsfullt att delta i fördelningen på anslag inom utgiftsområde 8.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Folkpartiet anser att det till utgiftsområde 8 för budgetåret 2005 bör anvisas 391 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit.

Vi anser att Integrationsverket bör läggas ned omgående. Dessutom bör Migrationsverket tillföras ökade resurser för att anställa fler asylhandläggare. Därigenom kan de långa handläggningstiderna förkortas och kostnaderna för mottagande av asylsökande minska.

3. Kristdemokraternas anslagsförslag (kd)

Sven Brus (kd) anför:

Kristdemokraterna har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken än den regeringen och dess stödpartier föreslår.

Kristdemokraternas budgetalternativ tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer för minskad ohälsa, förbättrad lönebildning och strategiska skattesänkningar på arbete och sparande. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen skall kunna öka i en sådan utsträckning att välfärden tryggas för alla.

Marknadsekonomin behöver ordning och regler för att kunna fungera effektivt. Modern institutionell ekonomisk teori visar också att en sund och väl fungerande marknadsekonomi förutsätter institutioner som lagar, förordningar, normer och sociala konventioner. En ekonomi som vilar på väl fungerande

institutioner – såsom förutsägbart rättssystem, personligt ansvarstagande, god affärsetik och hederlighet i uppträdande människor emellan – utmärks av ordning och låg osäkerhet. Denna ordning har inte uppkommit spontant utan bygger på det kristna och det klassiska kulturarvet. Här betonas bl.a. skillnaden mellan rätt och fel, karaktär, hederlighet, personligt ansvarstagande, duglighet och arbetsetik. Det kostar merarbete, tid och pengar för att kompensera och reducera osäkerhet.

Inom ramen för marknadsekonomin vill vi förena frihet och solidaritet. Grundläggande är frihet under ansvar. Enskilda initiativ och personligt ansvarstagande skall uppmuntras. Statens uppgift är att säkra en grundläggande ekonomisk trygghet för alla. Det sker genom socialpolitiken, skattesystemet, lagarna och den offentliga verksamheten. Ett exempel på detta är gemensamt och solidariskt finansierad social service som alla medborgare har rätt till, men också stor frihet för individen att välja vem som skall tillhandahålla denna service.

Det handlar bl.a. om arbetsmarknaden, som måste göras mer flexibel och där den kraftigt ökande sjukfrånvaron måste mötas med en förbättrad arbetsmiljö och rehabilitering. Det handlar om skatterna på arbete och företagande som måste sänkas och på sikt anpassas till omvärldens betydligt lägre skatetryck. Det handlar om det svenska konkurrenstrycket som måste förbättras. Vidare måste den offentliga sektorn förnyas för att bättre möta konsumenternas/brukarnas behov och bättre tillvarata personalens kompetens och idéer. Dessutom måste valfriheten inom familjepolitiken öka, rättsväsendet återupprättas, pensionärernas ekonomiska situation stärkas och infrastrukturen förbättras. Kristdemokraterna anser också att statens lånebehov kan minskas jämfört med regeringens förslag genom ett starkare finansiellt sparande och genom en snabbare avveckling av det statliga ägandet av bolag som verkar på den konkurrensutsatta marknaden.

Målet med våra reformer på dessa områden är att skapa förutsättningar för en uthållig tillväxt på åtminstone 3 % över en konjunkturcykel, där sysselsättningen kan öka utan att inflationen tar fart, där den enskildes valfrihet, personliga ansvar och välfärd kan öka utan politisk detaljstyrning, där den offentliga sektorn kan vitaliseras och möta ökande behov utan att jagas av krympande skattebaser och där statens finanser blir mindre konjunktur känsliga.

Riksdagens majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – förväntas genom beslut om ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster ställa sig bakom en annan inriktning av politiken i det första rambeslutet om statsbudgeten. Därför redovisar vi i detta särskilda yttrande (i stället för i en reservation) den del av vår politik som rör utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar och som vi skulle ha yrkat bifall till om vårt förslag till ramar hade kunnat vinna riksdagens bifall i den första beslutsomgången.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Kristdemokraterna anser att det till utgiftsområde 8 för budgetåret 2005 bör anvisas 255 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit.

Vi anser att Integrationsverket bör läggas ned den 1 juli 2005 och att ansvaret för informationsfrågor till invandrare och flyktingar bör tas över av Migrationsverket.

Anslaget Integrationsåtgärder bör minskas eftersom vi avvisar satsningen på lokala diskrimineringsombudsmän. Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) bör ges särskilt ansvar för opinionsbildning för att motarbeta diskriminering, rasism och främlingsfientlighet och tillförs därför ytterligare medel. Systemet med förhandlingar och avtal med kommuner bör enligt vårt förslag avskaffas och stödet i stället bestå av en utvecklingspeng som följer individen och som utbetalas av socialförsäkringsadministrationen. Försäkringskassans anslag inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp tillförs medel för detta. Migrationsverket bör tillföras ökade resurser för att minska handläggningstiderna för asylansökningar för att på så sätt frigöra resurser som annars skulle läggas på sjukvård och boende och för att kunna hålla tidsfristen för handläggning av ensamkommande barns ärenden. Vi anser vidare att Migrationsverket inte skall pröva uppehållstillstånd för adopterade i åldern 12–17 år eller för nyfödda till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige. En sådan åtgärd kan minska belastningen på Migrationsverkets administration. Genom kortare handläggningstider vid asylprövningen minskar kostnaderna i mottagandesystemet.

4. Stöd till flickor som fyllt 18 år (punkt 3)

Ulla Hoffmann (v) anför:

Flickor i 19–20-årsåldern som lever i dubbla kulturer och som hamnat i konflikt med familjen är en grupp med otillräckligt samhällsstöd. De har lämnat sin ursprungsfamilj där de ofta levt mer instängt och skyddat än andra. De är dock för oerfarna för att bygga upp ett självständigt liv med alla de krav som vuxenvärlden ställer. Samtidigt har de fallit utanför samhällets trygghetsramar i och med att de fyllt 18 år. Vänsterpartiet anser att samhället måste uppmärksamma dessa flickors behov och tillse att de får det stöd de behöver.

5. Mål för politikområdet Migrationspolitik (punkt 7)

Ulla Hoffmann (v) och Mona Jönsson (mp) anför:

Enligt vår mening har arbetet med att harmonisera flyktingpolitiken hittills fokuserats på att bygga murarna runt EU:s gränser allt högre. I stället för att använda sig av möjligheterna i det mellanstatliga samarbetet för att ta ansvar för de flyktingar som söker skydd undan förföljelse, och använda sig av den vetorätt som varje regering har, har den svenska regeringen medverkat till att sätta Genèvekonventionen ur spel. Detta bl.a. genom att utvidga transportörsansvaret och genom att acceptera att asylansökningar från EU-medborgare skall anses uppenbart ogrundade. De direktiv som antas inom unionen är

minimidirektiv, vilket innebär att om medlemsstaterna har mer generösa bestämmelser kan de bibehålla dem. Det står också medlemsstaterna fritt att upprätta mer generösa bestämmelser. Denna möjlighet har den svenska regeringen i stort sett inte utnyttjat. Systemet med minimiregler har inneburit en dragning mot en harmonisering nedåt i riktning mot den sämsta tillåtna nivån på rättssäkerhet och behandling. Därför bör en ökad harmonisering av asyl- och migrationspolitiken inte vara ett mål för politikområdet Migrationspolitik.

6. Handläggningstider (punkt 11)

Bo Könberg (fp), Linnea Darell (fp) och Mona Jönsson (mp) anför:

De långa handläggningstiderna i asylprocessen är ett långvarigt och kvarstående problem. De är nedbrytande för alla asylsökande, men är särskilt skadliga för barnen. Med traumatiska upplevelser före asyltiden och den långa ovissa väntan under asylprocessen i Sverige finns en uppenbar risk att barnens psykosociala utveckling äventyras. Det är enligt vår uppfattning ytterst angeläget att handläggningstiden i asylärenden som rör barn prioriteras och förkortas. Att asylärenden avseende ensamkommande barn skall avgöras inom tre månader bör framgå av utlänningslagen. Vidare bör en tidsfrist på sex månader införas i utlänningslagen för asylsökande barnfamiljer.

7. Handläggningstider (punkt 11)

Sven Brus (kd) anför:

De långa handläggningstiderna i asylprocessen är ett långvarigt och kvarstående problem. De är nedbrytande för alla asylsökande, men är särskilt skadliga för barnen. Med traumatiska upplevelser före asyltiden och den långa ovissa väntan under asylprocessen i Sverige finns en uppenbar risk att barnens psykosociala utveckling äventyras. Det är ytterst angeläget att handläggningstiden i asylärenden som rör barn prioriteras och förkortas.

8. Kvinnor i asylprocessen (punkt 16)

Bo Könberg och Linnea Darell (båda fp) anför:

I Migrationsverkets riktlinjer till stöd vid asylutredningar av kvinnor beskrivs alla de fakta som en utredare och beslutsfattare måste ta hänsyn till vid utredningar av och beslut som rör kvinnliga asylsökande. Vi anser att det är fullständigt självklart att dessa riktlinjer skall följas i de fall som gäller asylsökande kvinnor. Detta sker dock inte alltid, vilket är helt oacceptabelt.

Det asylsökande kvinnor varit utsatta för är ofta av mycket integritetskränkande art. De har svårt att berätta om t.ex. en våldtäkt. Det är därför viktigt att kvinnan tillfrågas om hon vill ha en kvinnlig utredare och att denna utredare är utomordentligt kompetent med utbildning i intervjuteknik. En kvinna som utsatts för övergrepp bör även tillfrågas om hon vill ha en kvinnlig tolk och ett kvinnligt offentligt biträde.

Eftersom olika former av övergrepp mot kvinnor ofta används som en metod i krigföring eller vid etnisk rensning drabbas många kvinnor för att de bor i en viss by eller tillhör en etnisk grupp. Den som utreder kvinnors asylskäl måste därför ha mycket god kännedom både om landet som den asylsökande kommer ifrån och hur kvinnors situation är just i det område som den asylsökande kommer ifrån.

Sekretess är viktig i alla asylärenden och gäller enligt lag. Ändå förekommer det att det som en kvinna sagt under asylutredningen yppas för hennes make, trots att det kan leda till att mannen och/eller hela familjen förskjuter henne. Kvinnor bör därför alltid höras separat och helt skilt från mannen och den övriga familjen. De måste dessutom få klara besked att det de säger inte yppas för mannen eller familjen i övrigt. Sekretessen får i inget fall åsidosättas.

Alla de som har hand om kvinnan under asyltiden, både den som sköter asylutredningen och den som har hand om själva mottagandet, bör följa kvinnans hälsotillstånd. Genom samverkan mellan utredning och mottagande kan signaler fångas upp om t.ex. övergrepp som kvinnan inte vågar berätta om.

9. Övrigt om asylprocessen (punkt 17)

Bo Könberg och Linnea Darell (båda fp) anför:

Folkpartiet liberalerna ser som en av sina viktigaste uppgifter att ta strid för en ny human och solidarisk flykting- och invandringspolitik. Många asylsökande får i dag vänta i flera år innan de får ett beslut om uppehållstillstånd. Detta leder till tragiska människöden där såväl barn som vuxna far mycket illa. Dagens långa handläggningstider måste förkortas radikalt. För att förkorta handläggningstiderna är det viktigt att sträva efter en jämn ärendefördelning mellan Migrationsverkets olika kontor. Det är dock samtidigt av vikt att asylsökande får sitt ärende behandlat på den ort de bor, oavsett om de bor i eget boende eller i ett av Migrationsverket ordnat anläggningsboende.

10. Utredning av barns asylskäl (punkt 18)

Bo Könberg och Linnea Darell (båda fp) anför:

Rädda Barnen har i en rapport under 2003 visat att många barns rätt åsidosätts i asylprocessen. Bland annat framkom att endast knappt 20 % av de barn i familj, vars ärenden handlades av Migrationsverket har hörts om sina asylskäl och att endast 32 % av de barn i familj som åberopat egna asylskäl har fått en noggrann bedömning av sina egna skäl i beslutet. Eftersom vi menar att barn skall höras om sina asylskäl är detta förhållande inte acceptabelt.

11. Övrigt om ensamkommande barn (punkt 21)

Birgitta Carlsson (c) anför:

En del av de ensamkommande flyktingbarnen försvinner utan att man från ansvariga myndigheter vet vart de tar vägen. I flera fall vet man inte om bar-

nen återvänt till hemlandet, flytt till ett annat land eller finns kvar i Sverige olagligt. Ofta vidtas inga åtgärder för att söka rätt på de försvunna barnen. Migrationsverket och de sociala myndigheterna bör ta ett större ansvar för att söka rätt på försvunna flyktingbarn och ge dem en bra placering tills de får beslut om uppehållstillstånd.

12. Rapportering till Migrationsverket om apatiska barn (punkt 22)

Birgitta Carlsson (c) anför:

Om läkare fortlöpande lämnar lägesrapporter till Migrationsverket om de apatiska barnen skulle det underlätta för verket att följa sjukdomsutvecklingen och därmed få en större förståelse för den situation som familjen befinner sig i. Regeringen bör därför rekommendera att läkare som vårdar apatiska asylsökande barn fortlöpande skall skicka lägesrapport till Migrationsverket.

13. Övrigt om apatiska barn (punkt 23)

Bo Könberg och Linnea Darell (båda fp) anför:

Det finns ett ökat behov av insatser inom socialtjänsten för asylsökande barn med tydliga psykiska och somatiska problem. Kommunerna och Migrationsverket är dock oeniga om ersättningen till kommunerna för insatser till dessa familjer. Risken finns att dessa barn blir utan de biståndsinsatser de har rätt till enligt socialtjänstlagen. Ett annat problem är också att statsbidrag lämnas om barn placeras ensamma, men inte om de placeras tillsammans med sina föräldrar.

14. Övrigt om asylprocessen (punkt 25)

Birgitta Carlsson (c) anför:

Bristerna i behandlingen av asylsökande barn har diskuterats i decennier. Ändå kvarstår allvarliga problem som t.ex. den mycket påfrestande väntan på besked om uppehållstillstånd och det förhållandet att psykologisk hjälp under väntetiden närmast är obefintlig. Barn som bor med sin familj har inte alltid tillgång till hälsokontroll, och ensamkommande barn är ofta placerade på grupphem som i vissa fall är överbelastade. Eftersom problemen ännu inte undanröjts bör riksdagen få en samlad rapportering och genomgång av dagens situation för asylsökande barn.

15. Flexibla anslag på migrationspolitikens område

Ulla Hoffmann (v) anför:

Migrationsverket har vid olika tillfällen önskat att anslagen 12:1, förvaltningsanslaget, och 12:2 anslaget för mottagande av de asylsökande kunde användas mer flexibelt än i dag. Riksrevisionen har i sin granskning visat att Migrationsverket redan i dag använder anslagen flexibelt. Sålunda har en

miljard kronor av de tre miljarder kronor som är avsatt för mottagandet använts till förvaltningskostnader.

Vänsterpartiet ställer sig avvisande till att Migrationsverket skall ha möjlighet att använda pengar som är avsedda för ett värdigt mottagande av asylsökande på bl.a. förläggningar. Under våra besök på förläggningar runt om i Sverige har vi kunnat notera att standarden på många förläggningar är låg och trångboddheten stor. Framför allt barnen far illa. Risken med ett flexibelt utnyttjande av anslagen är att standarden ytterligare sjunker. Förutsättningen för att Vänsterpartiet skall acceptera ett flexibelt utnyttjande av anslagen 12:1 och 12:2 är att standarden på förläggningarna håller hög klass.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:1 Budgetpropositionen för 2005 utgiftsområde 8

1. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner de nya mål som föreslås för politikområdet Migrationspolitik och att de tidigare målen skall upphöra att gälla (avsnitt 5),
2. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att lån under 2005 får tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet av hemtrustningslån intill ett belopp av 1 300 000 000 kr (avsnitt 3),
3. Regeringen föreslår att riksdagen för budgetåret 2005 anvisar anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning i propositionen.

Skrivelsen

Regeringen har till riksdagen överlämnat skrivelse 2003/04:53 Resultat och kostnader i asylprocessen.

Följdmotioner väckta med anledning av skrivelse
2003/04:37 Migration och asylpolitik

2003/04:Sf5 av Per Westerberg m.fl. (m):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ingen skall behöva vänta mer än sex månader på besked om asyl i första instans. För barn bör målet vara tre månader.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Migrationsverket skall ha frihet att använda sina resurser och organisera sin verksamhet på det sätt som det finner effektivast.

2003/04:Sf6 av Bo Könberg m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvotflyktingar och regeringens misslyckande.

2003/04:Sf8 av Sven Brus m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylsökande barns rätt att höras.

8. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av mottagandet av ensamkommande flyktingbarn i enlighet med vad som anförs i motionen.
9. Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag till inrättande av en särskild företrädare för ensamkommande barn i enlighet med vad som anförs i motionen.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om familjehemsplacering av ensamkommande flyktingbarn.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ytterligare medel tillförs Migrationsverket för att tidsfristen för handläggning av ensamkommande barns ärenden skall hållas till tre månader.
12. Riksdagen begär att regeringen återkommer med en redovisning av orsaken till att anslagsmedlen avseende flyktingkvoten inte utnyttjats och om outnyttjat medel använts på annat sätt.

Motioner från allmänna motionstiden 2003

2003/04:Sf211 av Sten Tolgfors (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om framtagande av länderunderlag i asylärenden.

2003/04:Sf257 av Ulla Hoffmann m.fl. (v):

23. Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att se över 6 kap. 2 och 4 §§ utlänningslagen utifrån de i motionen angivna utgångspunkterna.

2003/04:Sf266 av Marina Pettersson (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barnens egna asylskäl.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylutredningar i en barnanpassad miljö.

2003/04:Sf271 av Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det i utlänningslagen skall framgå att barn under 18 år bör höras av en person med särskild kompetens för uppgiften och att förhöret sker i en barnanpassad miljö.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att såvida det bedöms olämpligt att höra barnet personligen skall orsaken därtill tydligt redovisas. I dessa fall skall Migrationsverket ingående höra barnets vårdnadshavare om barnets egna skäl. Migrationsverket

och Utlänningsnämnden skall för varje barn tydligt redovisa skälen för beslut om uppehållstillstånd.

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att forskning i flyktingrätt med fokusering på barnfrågor initieras för att öka rättssäkerheten för barn som ansöker om asyl.

2003/04:Sf299 av Lena Ek och Jörgen Johansson (c):

Riksdagen begär att regeringen återkommer med en samlad rapport om asylsökande barns situation i Sverige.

2003/04:Sf314 av Solveig Hellquist m.fl. (fp, kd, mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en tidsfrist på 3 månader i utlänningslagen för handläggning av ärenden som gäller ensamkommande barn under 18 år som söker asyl eller uppehållstillstånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en tidsfrist på 6 månader i utlänningslagen för handläggning av ärendet som gäller barnfamiljer som söker asyl- och uppehållstillstånd.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förkorta handläggningstiderna för asylsökande ensamkommande barn samt barnfamiljer.

2003/04:Sf323 av Anne Ludvigsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barn i asylprocessen, barns egna asylskäl och barn utan uppehållstillstånd.

2003/04:Sf351 av Birgitta Ahlqvist (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barns egna asylskäl.

2003/04: Sf357 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ytterligare åtgärder för att göra asylprocessen mer barnvänlig.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ensamkommande barn endast skall intervjuas av personal med barnkompetens.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om s.k. landinformation.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en borte tidsgräns vad gäller förvarstagande.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av tolk.

2003/04:Sf396 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en bortre tidsgräns på 12 månader för ett asylbeslut från ansökningsdagen.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att barnperspektivet måste få ett tydligare fokus i asylutredningarna.

2003/04:Sf403 av Sven Brus m.fl. (kd):

12. Riksdagen begär att regeringen utreder frågan om asylsökandes rätt till auktoriserad tolk och översättare, i enlighet med vad som anförs i motionen.
13. Riksdagen begär att regeringen utreder Migrationsverkets bruk av språktester.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om psykologers, psykiatrikers och kuratorers intyg.
20. Riksdagen begär att regeringen utreder frågan om tidsbegränsning m.m. avseende förvarstagande, i enlighet med vad som anförs i motionen.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylsökande barns rätt att höras.

Följdmotion väckt med anledning av skrivelse 2003/04:53 Resultat och kostnader i asylprocessen

2003/04:Sf20 av Mona Jönsson m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en bortre tidsgräns vad gäller förvarstagande.

Motioner från allmänna motionstiden 2004

2004/05:U308 av Rosita Runegrund m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att särskilt uppmärksamma invandrarkvinnors utsatthet för våld och "hedersmord" inom den svenska integrationspolitiken.

2004/05:Sf203 av Carl-Axel Roslund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om begränsningen av tolkhjälp.

2004/05:Sf207 av Sten Tolgfors (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om framtagande av länderunderlag i asylärenden.

2004/05:Sf208 av Sten Tolgfors (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att målet bör vara att barn inte skall behöva vänta längre än tre månader på besked vid ansökan om asyl.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att barns egna asylskäl skall efterfrågas och undersökas av Migrationsverket.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det av Migrationsverkets beslut som gäller barn skall framgå hur barns egna asylskäl eftersökts och vilka bedömningar som gjorts av dessa.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Migrationsverket skall ha särskilt utbildad personal för att utreda och bedöma barns asylskäl.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om mottagandet av ensamkommande barn.

2004/05:Sf209 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hedersrelaterat våld.

2004/05:Sf223 av Göran Lindblad (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att gratis tolkservice ej skall utgå till svenska medborgare.

2004/05:Sf224 av Göran Lindblad (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett informationscentrum för invandrare.

2004/05:Sf235 av Siv Wittgren-Ahl (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hemutrustningslån.

2004/05:Sf237 av Per Westerberg m.fl. (m):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att väntan på besked om asyl i första instans inte får vara längre än sex månader. För barn bör målet vara tre månader.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Migrationsverket skall ha frihet att använda sina resurser och organisera sin verksamhet på det sätt som det finner effektivast.

2004/05:Sf265 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att asylprocessen skall präglas av en välkomnande attityd och ett humant synsätt med insikt om varje människas värde och potential.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att snabbåtgärder måste vidtas för att undvika fenomenet med apatiska asylsökande barn i framtiden samt att uppehållstillstånd av humanitära skäl bör ges åt de apatiska barn som finns i dagsläget.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att begränsa förvarstagande och i stället prioritera anmälnings-skyldighet för personer som skall avvisas.
6. Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer till riksdagen med förslag som förbättrar de ensamkommande barnens situation.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att barns rätt att komma till tals i asylutredningarna skall garanteras.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att införa en borte tidsgräns för besked om uppehållstillstånd på tolv månader för vuxna och sex månader för ensamkommande barn.

2004/05:Sf266 av Lars Ohly m.fl. (v):

24. Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att se över 6 kap. 2 och 4 §§ utlänningslagen utifrån de i motionen angivna utgångspunkterna.

2004/05:Sf267 av Paavo Vallius och Nikos Papadopoulos (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det statliga stödet till invandrарorganisationer.

2004/05:Sf276 av Inger Davidson m.fl. (kd, m, fp, v, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skyndsamt lagändring angående ansvaret för mottagandet och omhändertagandet av ensamkommande barn.

2004/05:Sf277 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över bestämmelserna om barnets bästa så att barnkonventionen uppfylls fullt ut även vad gäller asylsökande barn.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ensamkommande barn.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ansträngningar för att höja flyktingkvoten i Sverige och globalt.

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om betydelsen av att korta handläggningstiderna.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylansökan i hela Sverige.

2004/05:Sf278 av Anne-Marie Ekström m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i asylutredning av kvinnor följa Migrationsverkets riktlinjer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om särskilda förutsättningar vad gäller utredning av kvinnliga asylsökande.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om länderkunskap vid utredning av kvinnliga asylsökande.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sekretess vid utredning av kvinnliga asylsökande.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samverkan mellan asylutredning och asylmottagning.

2004/05:Sf288 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nedläggningen av AMS och Integrationsverket.

2004/05:Sf291 av Birgitta Sellén och Kenneth Johansson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att asylärenden skall ha kortare handläggningstider och att barnens berättelser bör få större tyngd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att läkare fortlöpande bör skicka lägesrapport om barnets hälsotillstånd till Migrationsverket.

2004/05:Sf299 av Ulla Hoffmann m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bostadsersättning vid eget boende.

2004/05:Sf300 av Yilmaz Kerimo (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att förkorta asylprocessen för ensamma flyktingbarn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om rätten till god man inom ett rimlig tidsintervall.

2004/05:Sf315 av Margareta Andersson och Annika Carlsson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att placera ensamma flyktingbarn i familjehem.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att myndigheterna skall ta ett större ansvar för försvunna flyktingbarn.

2004/05:Sf316 av Birgitta Gidblom (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om flyktingbarn.

2004/05:Sf319 av Anita Brodén m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om särskilda åtgärder för att hjälpa apatiska asylbarn samt ensamkommande barn.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att barn skall höras om sina asylskäl.

2004/05:Sf326 av Carina Ohlsson m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att länsstyrelserna, i samverkan med SiS, uppmärksammar vikten av de skyddade boendenas kvalitet och säkerhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att länsstyrelserna tar in kunskapen om befintlig verksamhet och uppmuntrar det arbete som pågår i ideella organisationer såsom kvinnojouurer och tjejjourer när det gäller kampen mot det hedersrelaterade våldet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att länsstyrelserna uppmärksammar och stärker de nätverk och samarbeten som finns lokalt.

2004/05:Sf335 av Sven Brus m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att barnets bästa skall sättas främst i utlänningsärenden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylsökande barns rätt att höras.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ytterligare medel tillförs Migrationsverket för att tidsfristen för handläggning av ensamkommande barns ärenden skall kunna hållas till tre månader.

2004/05:Sf351 av Sven Brus m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjlighet att få rättshjälp vid "Dublinärende".
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Migrationsverket tillförs ytterligare medel för att förkorta handläggningstiderna för asylansökningar.

14. Riksdagen begär att regeringen återkommer med en redovisning av orsaken till att anslagsmedlen avseende flyktingkvoten inte utnyttjats och om outnyttjat medel använts på annat sätt.
23. Riksdagen beslutar att slopa prövningen av uppehållstillstånd för de av svensk domstol meddelade adoptionerna för barn i åldern 12–17 år samt nyfödda barn till föräldrar med uppehållstillstånd i Sverige, i enlighet med vad som anförs i motionen.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en utvecklingspeng som följer individen och som administreras av socialförsäkringsadministrationen.
26. Riksdagen beslutar avveckla Integrationsverket fr.o.m. den 1 juli 2005 samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar, i enlighet med vad som anförs i motionen.
27. Riksdagen beslutar att Ombudsmannen mot etnisk diskriminering tilldelas ytterligare medel och ges särskilt ansvar för opinionsbildning mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.
28. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag budgetåret 2005 anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning:

2004/05:Sf360 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kampen mot rasism och främlingsfientlighet.

2004/05:Sf361 av Kalle Larsson m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förstärkning av Migrationsverkets omvärldsbevakning, liksom analyser och kunskapsuppbyggnad vad gäller asylområdet generellt.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om obligatorisk vidareutbildning för samtlig personal inom Migrationsverket.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utbildningssatsning angående kvinnors asylskäl.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inskränkningar i möjligheten till eget boende.

2004/05:Sf365 av Sven Brus m.fl. (kd):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Ombudsmannen mot etnisk diskriminering borde ges särskilt ansvar för opinionsbildning mot diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att systemet med förhandlingar och avtal med kommuner avse-

ende flyktingar avskaffas till förmån för att en "utvecklingspeng" införs, i enlighet med vad som anförs i motionen.

33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta ett interkulturellt råd.

38. Riksdagen beslutar avveckla Integrationsverket samt att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar, i enlighet med vad som anförs i motionen.

2004/05:Sf366 av Per Westerberg m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avveckling av Integrationsverket inleds.

2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om att introduktionsenheten överförs till Migrationsverket.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kommunersättningar vid flyktingmottagande skall distribueras av Migrationsverket.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en avveckling av politikområde 10:2 Integrationsåtgärder inleds.

6. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning.

2004/05:Sf375 av Gustav Fridolin och Annika Qarlsson (mp, c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att en bortre gräns för asylprövningar sätts till 18 månader, och att de flyktingar som väntat längre på slutgiltigt besked automatiskt bör få stanna i Sverige.

2004/05:Sf378 av Ulrika Karlsson (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kortare handläggningstider vid asylprövning.

2004/05:Sf401 av Bo Könberg m.fl. (fp):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning.

2004/05:So398 av Erik Ullenhag m.fl. (fp):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändringar i flyktingpolitiken samt övriga åtgärder med anledning av barn med uppgivenhetssyndrom.

8. Riksdagen begär att regeringen omgående tar initiativ till en lagändring och inleder dialog med kommunerna om att ansvaret för mottagandet av ensamkommande barn förs över från Migrationsverket till kommunerna.

2004/05:So597 av Solveig Hellquist (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att klargöra ansvarsområdet mellan socialtjänst och Migrationsverket.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att se över statsbidragssystemet så att barn och föräldrar kan placeras tillsammans om behov föreligger.

2004/05:So599 av Marita Aronson m.fl. (fp, c, kd, m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att länsstyrelserna bör få direktiv att uppmärksamma bristen på stöd i familjekonflikt för flickor som passerat 18-årsgränsen och avsätta resurser för verksamhet riktad till gruppen.

2004/05:A352 av Annelie Enochson m.fl. (kd):

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att stävja det hedersrelaterade våldet.

BILAGA 2Förslag till beslut om anslag inom
utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

1 000-tal kronor

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.

Politikområde Anslag	Utskottets förslag
10 Integrationspolitik	
1 Integrationsverket (<i>ram</i>)	89 908
2 Integrationsåtgärder (<i>ram</i>)	103 742
3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (<i>ram</i>)	1 874 975
4 Hemutrustningslån (<i>ram</i>)	18 631
5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (<i>ram</i>)	24 416
12 Migrationspolitik	
1 Migrationsverket (<i>ram</i>)	642 505
2 Mottagande av asylsökande (<i>ram</i>)	3 296 162
3 Migrationspolitiska åtgärder (<i>ram</i>)	289 809
4 Utlänningsnämnden (<i>ram</i>)	149 792
5 Offentligt biträde i utlänningsärenden (<i>ram</i>)	177 027
6 Utresor för avvisade och utvisade (<i>ram</i>)	225 556
7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (<i>ram</i>)	30 400
47 Minoritetspolitik	
1 Åtgärder för nationella minoriteter (<i>ram</i>)	10 500
Summa för utgiftsområdet	6 933 423

BILAGA 3

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2005 inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Belopp i 1000-tal kronor

Anslag	Anslagstyp	Regeringens förslag	Regeringens förslag		
			(m)	(fp)	(kd)
10:1 Integrationsverket	(ram)	89 908	-45 000	-45 000	-60 000
10:2 Integrationsåtgärder	(ram)	103 742	-35 000		-11 000
10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	(ram)	1 874 975			
10:4 Hemutrustningslån	(ram)	18 631			
10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering	(ram)	24 416	-24 416		+4 000
12:1 Migrationsverket	(ram)	642 505	+120 000	+70 000	+112 000
12:2 Mottagande av asylsökande	(ram)	3 296 162	-400 000	-416 000	-300 000
12:3 Migrationspolitiska åtgärder	(ram)	289 809			
12:4 Utlänningsnämnden	(ram)	149 792			
12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden	(ram)	177 027			
12:6 Utresor för avvisade och utvisade	(ram)	225 556			
12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	(ram)	30 400			
47:1 Åtgärder för nationella minoriteter	(ram)	10 500			
Summa		6 933 423	-384 416	-391 000	-255 000